

MIKKELIN MLK SAIRILA ALARANTA

Ristiretki-keskiaikaisen polttokenttäkalmiston kaivaus 5.-16.6.1995

Leena Lehtinen
Mikkelin seudun harrastaja-arkeologit
Savonlinnan maakuntamuseo

referaatti

MIKKELIN MLK SAIRILA ALARANTA

Ristiretki-keskiaikaisen polttokenttäkalmiston kaivaus 5.-16.6.1995

Mikkelin mlk Alarannassa tutkittiin syksyllä 1991 löydetyn ristiretkiajan loppuun-keskiajan alkuun ajoitetun tapparan (KM 26917) löytöpaikka. Paikalta löydettiin uudemman kaskiröykkiön alta osaksi isojen maakivien väliin ladottu pienialainen tasaisen maan polttokenttäkalmisto. Löytöinä oli palanutta luuta ja miehelle kuuluvaa rautakauden loppuun - keskiajan alkuun kuuluvaa esineistöä, mm. vaa'an osia, nuolenkärki, hihnanjakaja ja heloja. Radiohiiliajoitus (Su- 2701) antoi tuloksen cal AD 1230.

Kalmistokiveys oli ladottu soikeahkoski luode-kaakko-suuntaiseksi maantasaiseksi 4-5 kivikerran kiveykseksi, jonka taso oli ennen kaivausta maan tasalla. Kalmiston päällä oli pieni kiviröykkiö, joka lienee kalmistoa nuorempi raivausröykkiö, jollaisia on lähistöllä useampia. Kalmiston lähtökohtana olivat viisi matalaa isohkoa maakiveä. Esineistöä ja palanutta luuta ei kuitenkaan löydetty niiden keskeltä vaan vähäkiviseltä alueelta kiveyksen itäreunasta ja sen itäpuolelta.

Ympäristöön tehdyistä koekuopista ei saatu mitään muinaisjäännekseen viittaavia merkkejä mutta 20 m polttokalmistosta länteen löytyi rautakautisia naisen koruja, joiden perusteella paikalla olisi vielä ainakin yksi naisenhauta. Kalmistokiveys tutkittiin loppuun seuraavana vuonna 1996.

Sijainti	PK 3142 05 MIKKELI x 6842 24, y 3518 56, z 89-90
Työvoima Kaivausten johto Kustannukset	Mikkelin seudun harrastaja-arkeologit FK Leena Lehtinen, Savonlinnan maakuntamuseo Savonlinnan maakuntamuseo
Löydöt Valokuvat	KM 26917; 28820:1-52 Savonlinnan maakuntamuseon kuva-arkisto Mv-kuvat 1026:1-95; diat 1027:1-45.
Radiohiiliajoitukset Aikaisemmat tarkastukset	Su-2701, cal AD 1230 Hannu Poutiainen 1991 (tark.kertomus museoviraston ja Savonlinnan maakuntamuseon arkistossa)
Paikkaa koskevat julkaisut	- Hannu Poutiainen: Rautakautiset irtolöydöt ja muinaisjäännekset Mikkelin ympäristössä. Sihti 2 (1992), s. 101-103. - Kiinteät muinaisjäännekset 1994. Mikkelin läänin maakuntayhtymän julkaisu nro 22-1995, s. 24 ja 27. (kohde Mlin mlk 51).

MIKKELIN MLK SAIRILA ALARANTA

Ristiretki-keskiaikaisen polttokenttäkalmiston kaivaus 5.-16.6.1995

Perustiedot:

Kaivauspaikan tilatiedot:

Kylä Sairila
 Tila Salmela 1:45
 Omistaja Onni Kalervo Närhi
 Maaherrankatu 32 C
 50100 MIKKELI

Sijainti PK 3142 05 MIKKELI
 x 6842 24, y 3518 56, z 89-90

Työvoima Mikkelin seudun harrastaja-arkeologit
 Kaivausten johto FK Leena Lehtinen, Savonlinnan maakuntamuseo
 Kustannukset Savonlinnan maakuntamuseo

Löydöt KM 28820:1-52 (löytöluettelo liitteenä)

Aikaisemmat löydöt Tappara KM 26917
 Valokuvat Savonlinnan maakuntamuseon kuva-arkisto
 Mv-kuvat 1026:1-95; diat 1027:1-45.

Radiohiiliajoitukset Su-2701, cal AD 1230; ajoitustulos liitteenä 12.

Aikaisemmat tarkastukset Hannu Poutiainen 1991 (tark.kertomus museoviraston ja Savonlinnan maakuntamuseon arkistossa)

Paikkaa koskevat julkaisut

- Hannu Poutiainen: Rautakautiset irtolöydöt ja muinaisjäännökset Mikkelin ympäristössä. Sihti 2 (1992), s. 101-103.
 - Kiinteät muinaisjäännökset 1994. Mikkelin läänin maakuntayhtymän julkaisu nro 22-1995, s. 24 ja 27. (kohde Mlin mlk 51).

Kertomuksen liitteet

Liite 1 Ote peruskartasta 3142 05, mk 1:20 000
 Liite 2 Yleiskartta 1:500
 Liite 3 Tasokartta 1:20, kaivausalueen 1. taso.
 Liite 4 Tasokartta 1:20, kaivausalueen 2. taso
 Liite 5 Tasokartta 1:20, kaivausalueen 3. taso
 Liite 6 Tasokartta 1:20, kaivausalueen 4. taso.
 Liite 7 Tasokartta 1:20, kaivausalueen 5. taso
 Liite 8 Röykkiön profiilikartta 1:20 ja tasokartat koekuopista 340/400, 360/400 ja 370/400, 1:20
 Liite 9 Vaaituskartta 1:100 kaivauksen peruslinjalta
 Liite 10 Valokuvaluettelo mv- ja diakuvista SlnM 1026 ja 1027.
 Liite 11 Valokuvaliitteet
 Liite 12 Radiohiiliajoitus Su-2701
 Liite 13 Kopio löytöluettelosta KM 28820:1-52

Sisällys:

1. JOHDANTO	s.3
2. KAIVAUSSALUEET, KOORDINAATISTO JA KAIVAUSTEKNIikka	s.3
3. KOEKUOPAT	s.4
4. RÖYKKIÖN JA SEN YMPÄRISTÖN KAIVAUS	s.5
4.1. Röykkiön kaivaus	s.5
4.2. Röykkiön alla ja ympärillä ollut polttokenttäkalmisto	s.5
5. KAIVAUSSALUEEN ULKOPUOLISET LÖYDÖT	s.6
6. LÖYDÖT JA MAANÄYTTEET	s.7
7. YHTEENVETO	s.8

Kertomuksen liitteet

Liite 1	Ote peruskartasta 3142 05, mk 1:20 000
Liite 2	Yleiskartta 1:500
Liite 3	Tasokartta 1:20, kaivausalueen 1. taso.
Liite 4	Tasokartta 1:20, kaivausalueen 2. taso
Liite 5	Tasokartta 1:20, kaivausalueen 3. taso
Liite 6	Tasokartta 1:20, kaivausalueen 4. taso.
Liite 7	Tasokartta 1:20, kaivausalueen 5. taso
Liite 8	Röykkiön profiilikartta 1:20 ja tasokartat koekuopista 340/400, 360/400 ja 370/400, 1:20
Liite 9	Vaaituskartta 1:100 kaivauksen peruslinjalta
Liite 10	Valokuvaluettelo mv- ja diakuvista SlnM 1026 ja 1027.
Liite 11	Valokuvaliitteet
Liite 12	Radiohiiliajoitus Su-2701
Liite 13	Kopio löytöluettelosta KM 28820:1-52

1. JOHDANTO

Mikkelin maalaiskunnan Alarannan kaivauspaikka sijaitsee Mikkelin tuomiokirkosta vajaat 4 km itään, Sairilan koulukodista 900 m lounaaseen. Saimaan Mustaselän ranta on kaivauspaikasta 200 m etelään. Alarannan lähin aiemmin tunnettu muinaisjäännös on Sairilan linnavuori, joka on siitä näköyhteyden päässä 700 m kaakkoon. Visulahden rautakautinen löytökeskittymä on saman lahden rannalla kuin Alaranta, linnuntietä Alarannasta kaksi kilometriä pohjoiseen.

Alue on eteläpuolelta peltojen ympäröimää tiheähköä entiseltä kaskipelloilta vaikuttavaa koivuvaltaista metsää, jossa kasvaa myös kuusia. Metsässä on matalia raivausröykkiöiltä vaikuttavia kiviröykkiöitä ja epämääräisiä kiviaitoja, joista osa näkyy yleiskartassa (liite 2.). Maaperä on moreenia, jonka joukossa on erikokoisia, jopa isojakin kiviä. Koko alueelta löytyi turpeen alta hiilenhippuja mikä yhdessä kasvillisuuden kanssa viittaa selvästi siihen, että alue on aikoinaan kaskettu. Koska koivu oli valtapuuna, voidaan olettaa että kaskeaminen oli ollut suhteellisen myöhäistä, ehkäpä vuosisadan vaihteesta.

Paikan arkeologien merkitys tuli tietoon lokakuussa 1991, jolloin harrastaja-arkeologi, lehtori Markus Harald Mikkelistä löysi metallinpaljastimella matalasta kiviröykkiöstä em. paikalta ristiretkiajan loppuun-keskiajan alkuun kuuluvan tapparän KM 26917. Tuolloin paikalla teki tarkastuksen arkeologi Hannu Poutiainen, joka totesi, että em. röykkiön vierestä löytyi nokimaata ja kulttuurikerrosta, minkä vuoksi hän piti paikkaa mahdollisena muinaisjäännöksenä (Poutiainen 1991).

Koska tämän mielenkiintoisen löytöpaikan merkitys oli syytä selvittää, ja Mikkelin seudun harrastajarkeologeilla oli halu järjestää omat kaivaukset, päätettiin vuoden 1995 alussa tutkia tapparän löytöpaikka harrastajien avulla.

Kaivaus aloitettiin 5.6. ja se päättyi kesäkuun 1995 viimeisellä viikolla. Päivittäin työskenneltiin 5.-16.6. välisenä aikana, jolloin paikalla teki työtä kaikkiaan parikymmentä henkeä, joista osa oli tullut Mikkelin ulkopuoleltakin. Kaivajat työskentelivät kahdessa ryhmässä viikon jaksoissa, välillä jopa kahdessa vuorossa, osan tehdessä työtä illalla muutaman tunnin. Kaikki kaivajat, ketään erikseen mainitsematta, tekivät erinomaista työtä ja ilman heidän työpanostaan kaivaus olisi jäänyt toteutumatta. Kaivausalueen täytössä avusti kaksi Mikkelin maalaiskunnan työntekijää. Osuuspankki ja Mikkelin-seura kustansivat puoliksi Geologian tutkimuskeskuksessa talvella 1995 tehdyn radiohiiliajoituksen. Mikkelin-seura tarjosi kauempaa tulleille ilmaisen majoituksen ja Savonlinnan maakuntamuseo maksoi kaikki muut kaivauksesta aiheutuneet kulut. Kaivausta jatkettiin Antti Bilundin johdolla kesäkuussa 1996, jolloin viikon aikana tutkittiin vuonna 1995 avatun kiveyksen ulkoreunoja.

2. KAIVAUSSALUEET, KOORDINAATISTO JA KAIVAUSTEKNIikka

Koska kaivauksen ensisijaisena tavoitteena oli tutkia Markus Haraldin löytämän tapparän löytöpaikka, rajattiin kaivausalue ensinnäkin em. röykkiöön mikä lisäksi ympäristön tutkimusta varten tehtiin etelä-pohjoissuuntaisen peruslinjan varrelle seitsemän 1x1 metrin kokoista koekuoppaa 10 metrin välein. Peruslinjan sijainnin määräsi se, että juuri tällä kohtaa kulki em. röykkiön vierestä ruohottunut polku, johon peruslinja oli helppo vetää, koska näkyvyys oli esteetön. Kaivausalueiden lähiympäristöä tutkittiin kaivauksen aikaan metallinpaljastimella. Kaivausalueen korkeuskiintopiste siirrettiin läheisestä Saimaan lahdesta ensimmäisenä työpäivänä, koska vedenpinnan sen päivän korkeus (76.32 m mpy) oli ilmoitettu Mikkelin mlk teknisestä virastosta.

Koko kaivauksen ajan kiintopisteenä oli kivi röykkiön kaakkoispuolella, sen korkeus oli 89.90 m mpy. Koko kaivauksen ajan korkeuskiintopisteen lukema oli 130. Kaivauksen koordinaatisto laskettiin ensin peruslinjalta (y 400), joka vedettiin em. etelä-pohjois-suuntaista polkua pitkin, jonka varrella sekä röykkiö että koekuopat olivat. Tämä y-akseli numeroitiin etelästä alkaen koordinaatista x 300. Näin olleen linjan eteläisin kuoppa oli ruudussa 300/400 ja pohjoisin ruudussa 370/400. Koordinaatisto on merkitty yleiskarttaan (liite 2). Peruskoordinaatisto vedettiin

ja numeroitiin niin, että se kattaa laajan alueen Alarantaa ympäristöineen aina rantaan saakka niin, että sitä voidaan käyttää alueen myöhemmissä tutkimuksissa.

Kaivaustekniikkana sekä koekuopissa että röykkiön ympäristön laajemmalla kaivausalueella, oli tasokaivaus, jossa lastoilla kaivettujen kerrosten jälkeen dokumentoitiin esille saatu taso. Taso 1. oli turpeenpoiston ja puhdistuksen jälkeen esille saatu taso 5-7 cm turpeen alapuolella. Moreeni- tai hiekkamaassa tason paksuutena pidettiin 10 senttiä ja kivisillä alueilla yhtä kivikerrosta.

Kuoppien pohjat kaivettiin lapiolla mutta röykkiön ympäristössä käytettiin lastaa aivan pohjakerrokseen saakka, koska löytöjä oli odotettavissa. Koko ajan käytettiin sekä röykkiön ympäristössä, koekuopissa että ympäröivässä maastossa metallinpaljastinta, jolla tutkittiin myös kaivausalueelta poistettua maata. Maata ei seuloitu, koska käsin kaivettuna työssä pyrittiin mahdollisimman suureen tarkkuuteen. Ainoastaan yksi esine (veitsi KM 28820:10) löytyi siirretystä maasta, muut alkuperäisiltä paikoiltaan.

3. KOEKUOPAT

Varsinainen kaivaus aloitettiin koekuoppien teolla, joilla tarkistettiin alueen ympäristö. Kuopat olivat neliömetrin kokoisia ja ne kaivettiin aluksi kaivauslastoilla, lopuksi lapiolla. Ne numeroitiin lounaisnurkan mukaan. Kaikissa tapauksissa kuoppia ei saatu koordinaatistoon nähden aivan samoille paikoille puiden tai kivien takia, eniten linjasta erosi pohjoisin kuoppa nro 380/400, joka jouduttiin kaivamaan vinoittain linjaan nähden ison kiven vuoksi. Kaikki kuopat tarkistettiin myös metallinpaljastimella. Kaikista kuopista kuopan kaivaja teki muistiinpanot ja yleispiirteisen piirroksen. Joistakin kuopista otettiin myös valokuvat. Kaikki kuopat kaivettiin puhtaaseen pohjahiekkiaan saakka 40-50 cm syviksi. Koska kaikki kuopat olivat löydöttömiä, ei karttoja ole piirretty puhtaaksi kuin parissa tapauksessa (liite 8) eikä valokuvia yhtä lukuunottamatta (1026:20) myöskään ole luetteloitu.

Lyhyesti voidaan todeta, että kaikki koekuopat jäivät löydöttömiksi eikä yhdessäkään niistä löytynyt kulttuurikerrosta tai muuta selvästi muinaisjäännökseen viittaavaa. Kaikissa maaperä oli hiilensekaisen multakerroksen alla olevaa moreenia. Mahdollisia ihmistoiminnan merkkejä löydettiin pohjoisimmista kuopista: **Koekuopassa 370/400** oli halkaisijaltaan noin 40 cm kokoisten kivien lisäksi kaakkoisnurkassa alue, jossa huuhtoutunutta maata ulottui muuta kuoppaa selvästi syvemmälle. Tämän huuhtoutuneen kerroksen päällä oli edelleen multaa. Vaikutti siltä, että tähän oli kaivettu myöhemmin hiekalla ja mullalla täytetty kuoppa tai paikalla oli ollut poistettu kivi. Tältä alueelta ei löydetty mitään löytöjä, joten kuopan iästä ja merkityksestä ei voitu tehdä tarkempia määritelmiä. Em. ilmiö sekä piirrettiin että valokuvattiin.

Ison, sammaleen peittämän siirtolohkaseen viereen tehdyn **koekuopan 360/400**, maasta löytyi myös sekoittunutta maata. Tässä kuopassa pintamaa oli nokista ja siinä oli parisenttisiä hiilienkokkareita noin 10 cm syvällä. Ruudun lounais- ja luoteisnurkassa multa- ja hiekkakerros olivat sekoittuneita syvemmälle saakka, kaakkoisnurkassa 25 cm ja luoteisnurkassa 30 cm syvyydelle. Kuopan keskellä oli jälkiä vanhasta kannosta. Kuopan itäpuoliskossa kallio (eli viereisen ison siirtolohkareen osa) tuli vastaan jo 30 cm syvyydessä. Tällä alueella hiiltä löytyi koko 30 cm matkalta kallioon saakka. Kuopasta ei saatu mitään esinelöytöjä.

Yleisesti todeta, että hiiltä löytyi kaikista kuopista pinnasta alkaen noin 20 cm syvälle. Syvimmälle hiiliesiintymä ulottui kuopassa 340/400, jossa oli aina 25 cm syvälle ulottunut hiililäikkä kuopan kakkoisnurkassa. Kuopassa 310/400 oli kaksi syvemmälle ulottuvaa multaläikkää. Nämä voidaan tulkita niin, että multa on täyttänyt poistetun kiven aikaansaaman kuopan. Savipitoista maata tuli esille eteläisimmistä kuopista, jotka myös olivat kivettömämpiä kuin pohjoisimmat kuopat. Kaikissa kuopissa turpeen alla olleen hiekansekaisen multakerroksen paksuus vaihteli parista sentistä (kuoppa 300/400) 13 senttiin (kuoppa 350/400) keskimääräisen paksuuden ollessa noin 10 cm.

Yhdestäkään kuopasta ei löydetty mitään esineitä, palanutta luuta tai muuta selvää merkkiä mistään selvästi tunnistettavasta muinaisjäännöksestä.

4. RÖYKKIÖN JA SEN YMPÄRISTÖN KAIVAUS

4.1. Röykkiön kaivaus

Kuten edellä mainittiin, em. linja y 400 meni juuri tapparan sisältäneen röykkiön vierestä. Koska kaivauksen päätavoite oli tutkia juuri tapparan löytöpaikkaa, keskitettiin voimavarat röykkiön ja sen ympäristön tutkimiseen. Röykkiön ympärille paalutettiin 20 m² kokoinen alue, joka pohjois-etelä-suunnassa oli välillä x 331-337 ja itä-länsi-suunnassa välillä y 398-402 (ks. yleiskartta ja tasokartta 1, liitteet 2 ja 3). Tältä alueelta, joka näkyy parhaiten liitteessä 2, turve poistettiin ja alue puhdistettiin.

Päällepäin röykkiö oli matala, kokonaan kivistä koottu eikä siinä ollut sammalta tai muuta peitettä erityisen paljon. Ennen kaivausta röykkiö oli samannäköinen kuin muutkin saman metsän kivikasat ja ensisilmäyksellä allekirjoittanut tulkitsi sen raivausröykkiöksi. Ennen kaivausten alkua ei maan pinnalle ollut kunnolla näkyvissä muuta kiveystä kuin em. röykkiö, joskin jaloin ja piikillä tunnustelemalla saattoi tuntea röykkiön eteläpuolella turpeen alaista kiveystä, joka paikoin pilkotti maan pinnallekin. Ko. röykkiön ympäristö on tasaista eikä lähistöllä ole kalliopaljastumia tai muita kivirakennelmia. (ks. vaaituskartta liite 9).

Puhdistuksen jälkeen voitiin todeta, että varsinainen röykkiö oli sangen pieni ja koottu pelkistä kivistä isohkon laakakiven päälle. Kivet olivat ilman sammalta eikä niissä näkynyt palamisen jäännöksiä. Röykkiö oli pyöreähkö, maksimihalkaisijaltaan kahden metrin kokoinen. Röykkiön pohjoisessa puoliskossa oli paikoilleen lahonnut kanto, jota poistettaessa sen sisältä löytyi pyöreä sormuksenmuotoinen hela (KM 28820:14). Röykkiön pohjoisosa poistettiin ja sen profiili sekä piirrettiin että valokuvattiin. Kannon poistamisen yhteydessä löydetty hela oli ensimmäinen varma merkki siitä, että paikalla on muinaisjäännös. Tämän jälkeen poistettiin myös röykkiön eteläosa.

Röykkiö saatiin tutkittua sen pienuuden vuoksi nopeasti ja ympäristöä puhdistettaessa tuli esille muinaisjäännöksen varsinainen rakenne: itse röykkiö oli pieni ja uudehko, todennäköisesti kaskeamisen yhteydessä kasattu vanhemman kiveyksen päälle. Varsinainen muinaisjäännös ja tutkimuskohde oli sen alla oleva kiveys, josta löytöjä alkoi tulla esiin heti ensimmäistä tasoa kaivettaessa. Em. hela oli ainoa löytö mitä itse röykkiöstä saatiin.

4.2. Röykkiön alla ja ympärillä ollut polttokenttäkalmisto

Koska tapparan löytäjä Markus Harald oli ensimmäisen viikon mukana kaivauksilla, pystyttiin tapparan löytöpaikka merkitsemään kaivausalueelle tarkasti. Se sijoittui maahan heti röykkiön luoteispuolelle. Paikka on merkitty tasokarttaan 1, liite 3. Jo ensimmäistä tasoa puhdistettaessa havaittiin, että kaivausalueen koillisnurkassa maa oli erittäin nokista, siinä oli vähän kiviä ja nokinen multa tuli vastaan heti turpeen alta. Tämä oli mustempaa ja nokisempaa kuin koekuoppien hiilensekaiset multakerrokset. Tältä kaivausalueen koillisosasta alkoi jo ensimmäisestä 10 cm tasosta tulla esiin palanutta luuta ja muutamia löytöjä (ks. liite 3). Koko kaivausalueen löydöt on tarkemmin esitelty luvussa 6.

Ensimmäisessä tasossa tuli ilmi muinaisjäännöksen rakenne. Palaneen luun, esineistön ja hiilen perusteella paikka täyttää tasaisen maan polttokenttäkalmiston määritelmän. Kiveys osoittautui paksummaksi kuin mitä turpeenpoiston jälkeen oli arvioitu. Sen päällä olleen röykkiön poistamisen jälkeen kiveystä lähdettiin kaivamaan tasoitain niin, että yksi taso käsitti aina joko 10 cm maata (kaivausalueen itäpuoliskossa) tai yhden kivikerroksen.

Ensimmäiseksi tasoksi tuli turpeen poiston jälkeen puhdistettu taso, josta sai jo selville muinaisjäännöksen rakenteen mutta jossa oli vielä jäljellä röykkiön pohjaa. Kyseessä oli halkaisijaltaan noin 20 cm kokoisista kivistä luode-kaakko-suuntaan isojen maakivien ja muutaman kalliopaljastuman väliin tehty pitkulainen kiveys, joka eteläosassa jatkui kaivausalueen eteläpuolelle. Kiveyksen itäraja kaivausalueen koillisreunassa oli selvä, koska jo aiemmin mainitulla noensekaisella alueella oli vain yksittäisiä pieniä kiviä. Selvää reunakehää ei

1.tasossa ollut näkyvissä, mutta pohjoisosassa, poistetun röykkiön ympäristössä kalliopaljastumat ja muutamat isot kivet muodostivat jonkinlaisen pyöreähkön ryhmän, joka myöhemmissä tasoissa tuli selvemmin esille. Kiveyksen kiviä ei oltu mitenkään siististi ladottu vaan enemmänkin heitelty paikoilleen. Ensimmäisen tason löydöt ja palaneet luut keskittyivät kaivausalueen itäosaan, kaikkein vähäkivisimmälle alueelle (ks. liite 3).

Toisessa tasossa röykkiön pohja oli suurimmaksi osaksi poistettu, ja pohjoisosan kalliopaljastuman ympärillä oli vielä muuttamia kiviä, joista oli mahdollista sanoa, kuuluivatko ne vanhempaan polttokenttäkalmistoon vaiko sen päälle tehtyyn röykkiöön. Näin ollen varhaisemman kiveyksen ja röykkiön rajaa ei selvästi pystytty määrittelemään. Oletettavasti raja kulkee suunnilleen nykyisen maanpinnan tasolla, koska muualla kiveyksen yläreuna oli suhteellisen tasaisesti juuri nykyisen turpeen tasolla. Tässä tasossa kiveys oli kaikkein selvin: muutama isompi kivi ja kalliopaljastuma ja niiden väliin ladotut pikkukivet olivat hyvin näkyvissä. Tältä tasolta tuli myös löytöjä ja palanutta luuta, jotka edelleen keskittyivät kaivausalueen itäalueen kivettömälle kohdalle. Tätä tasoa kaivettaessa tehtiin ratkaisu, että kaivausalueen eteläpää jätetään toiseen tasoon, joka myös piirrettiin ja peitettiin muovilla, koska aika ei olisi riittänyt sen kaivamiseen. Tämä osa kaivettiin pohjaan kesäkuussa 1996.

Kolmannessa tasossa kiveyksen perusrakenne tuli edelleen selvemmäksi. Tätä tasoa voidaan pitää kiveyksen pohjatasona, koska tässä tasossa suurin osa pohjaan kuuluvista kivistä oli vielä tallella. Tästä tasosta tuli esiin eniten löytöjä ja palanutta luuta, jotka edelleen keskittyivät kaivausalueen kivettömään itäosaan. Kolmannessa tasossa löydöt olivat etelämpänä kuin 1. ja 2. tasossa. Kuten aikaisemmissakin kerroksissa, esinelöytöjen määrä runsaskivisimmällä keskialueella oli lähes olematon. Tässä tasossa myös maalajit ja värit alkoivat "vaalentua" eli hiekkamaata tuli enemmän esille mikä kertoo siitä, että röykkiön pohjaa alettiin lähestyä. Vielä tässäkin tasossa maa oli pääosin nokista mullansekaista hiekkaa.

Neljäs taso käsitti lähinnä pohjimmaista, isojen lohcareiden väliin jäänyttä kiveystä ja niiden välissä olevaa nokista multaa ja humusta. Tässä vaiheessa tuli vastaan harmaan ja valkoisen pohjamaan kaistaleita, jota näyttivät osittain sekoittuneelta maalta. Näissä kaistaleissa ei ollut erityisemmin löytöjä tai hiiltä, vaan ne näyttivät syntyneen maapohjaa kaivettaessa. Tässä tasossa ainoat löydöt olivat pii-iskos ja pari epämääräistä kvartsi-iskosta. Tämän tason kartasta liite 6 näkee selvimmin tutkimusalueen luonnollisen lähtökohdan, eli viisi isoa maantasaista etelään viettävää maakiveä, joiden varaan pienemmät kivet oli kasattu.

Viides taso käsitti enää vain muutaman kiven ja vähän multaa isojen kivien välissä. Harmaata hiekkaa oli itä-länsi-suuntaisena kaistaleena kaivausalueen itäosassa. Tässä tasossa, kaikkiaan noin 55 cm syvemmällä kuin turpeen pinta, oli pohjahiekka lähes kauttaaltaan näkyvissä. Tähän tasokarttaan on merkitty pienenä yksityiskohtana pienehkö kivi, jossa oli kiinni selvä sydämen tai kolmion muotoinen uloke toista kivilajia (kuva 1026:78, liite 11:6). Kiveä ei otettu talteen vaan se jätettiin röykkiötä täytettäessä pinnalle selvästi näkyviin. Vaikka rautakauden lopulla ei meidän sydämenä tuntemamme symbolia ole tunnettu, on ko. kivi voitu erikoisuutensa vuoksi tahallaan laittaa mukaan kiveykseen. Tämän tason pohja tutkittiin vielä metallinpaljastimella ja pohjaan tehtiin myös lapiolla muutama koepisto. Kaikki merkit viittasivat siihen, että kaivausalue oli pohjassa. Kaivausalueen seinämästä otettiin myös valokuva, jossa näkyy maakerrosten paksuus.

Kaivauksen jälkeen alue peitettiin pyrkien saamaan se kaivausta edeltävään asuun. Koska kaivausalue oli syrjäisessä paikassa kauempana asutuksesta ja kulkuväylistä, jätettiin peruslinjan paalut paikoilleen, missä ne olivat jäljellä vielä seuraavana kesänä.

5. KAIVAUSALUEEN ULKOPUOLISET LÖYDÖT

Kaivauksen aikana kaivajat tutkivat innokkaasti metallinpaljastimella myös kaivausalueen ulkopuolisia alueita joskin kaivauksen aikana ilmoitettiin, että tämän tyyppistä etsimistä voidaan tehdä vain kaivauksen aikana. Ympäristöstä tuli signaaleja suhteellisen vähän, mutta selvää tulosta työ tuotti 20 m länteen kaivausalueesta olevalla kuusta kasvavalla tasaisella alueella missä ei ollut maan päälle näkyvissä mitään kiveystä tai muuta maamerkkiä. Täältä löytyi jo kaivauksen

alkuvaiheessa pieneltä alueelta kolme naisenhautaukseen kuuluvaa korua, hopeariipuksen katkelma, veitsi tupessaan ja pronssinen ketjünkannatin ja osa ketjua sekä palanen ehkä kattilasta peräisin olevaa peltiä (KM 28820:1-4, löytöpaikat ks. yleiskartta liite 2).

Näistä ketjünkannattaja on viikinkiajalla käytössä ollut tyyppiä. Löydöt eivät olleet sulaneet kuumuudessa. Löytöjen perusteella ko. paikalla olisi naisenhautaus, joka voi olla jo viikinkiajalta, eli vanhempi kuin tutkittu polttokalmisto. Löytöpaikoille laitettiin muovipussissa kolikot, jotta paikat löytyisivät myöhemmin. Lähiympäristöä kokeiltiin kairalla muttei löydetty selvää kulttuurikerroksen merkkiä, hiilipitoista maata kuitenkin. Muuten löytöpaikat jätettiin rauhaan eikä niillä tehty mitään kaiveluja.

6. LÖYDÖT JA MAANÄYTTEET

Alarannan vuoden 1995 kaivauksessa saatiin kaikkiaan 52 luetteloitua löytöä, joista 48 röykkiön kaivausalueelta, loput 20 m siitä länteen. Luettelonumeroiden mukaan jaoteltuna kaivausalueen löydöt jakaantuvat seuraavasti (kappalemäärä ilmoittaa alanumeroiden, ei itse esineiden, määrän):

1.kerros*:

- luuta, 4 kpl
- rautahelan paloja, 2 kpl
- rautaveitsi, 1 kpl

2. kerros:

- rautainen nuolenkärki 1kpl
- rautainen vaa'an osa, 1 kpl
- pronssihela (kannosta), 1 kpl
- palanutta luuta, 1 kpl

3. kerros:

- punnus, 1 kpl
- rautanauloja, 2 kpl
- pronssinen hihnanjakaja, 1 kpl
- pronssihela
- pronssitankoa, 3 kpl
- palanutta luuta, 7 kpl
- piitä, 1 kpl
- rautaa, 1 kpl
- pronssia, 1 kpl
- kvartsi-iskos, 2 kpl

4. kerros:

- sulanutta pronssia, 2 kpl
- pronssilevyn palanen, 1 kpl
- pronssikoukun katkelma, 1 kpl
- palanen rautaa, 1 kpl
- piitä, 3 kpl
- kaarnaa tai kuonaa, 1 kpl
- kvartsi-iskos, 1 kpl
- palanutta luuta, 2 kpl

Maanäytteiden joukosta löytyi myös:

- palanutta luuta ja pronssikorun katkelma (mahd. sulanut hevosenkenkäsolkki).

* löytöluettelossa on virheellisesti puhuttu tasosta, vaikka kyseessä kustakin kerroksesta löydetty esineet, joiden sijainti on merkitty sen alapuolella olevalle tasokartalle.

Löytöjen alueellinen keskittymä kivettömälle itälaidalle on jo mainittu ja se näkyy selvästi tasokartoista. Löytöjä oli eniten 3. kerroksessa, eli noin 40 cm turpeen pinnan alapuolella.

Yhteenvedona löydöistä voidaan todeta, että mahd. sulanutta hevosenkenkäsöljen katkelmaa lukuunottamatta kaikki löydöt viittaavat miehen hautaukseen. Löydöistä selvimmän voi ajoittaa nuolenkärjen, jota näytettiin kesällä 1995 FT Markus Hiekkaselle, joka piti sitä lähinnä keskiaikaisena, rautakautta nuorempana tyyppinä. Tämä sopisi myös paikalta aiemmin löytyneen tapparan ajoitukseen (ks. Poutiainen 1992). Ajoitusta tukee myös paikalta saatu radiohiiliajoitus, joka menee 1200-luvun puoliväliin.

Se mikä tekee asiasta ongelmallisen, on polttohautaus, mikä viittaisi keskiaikaa vanhempaan hautaukseen, samoin kuin läheltä löydettyt naisenkourut. Tosin on muistettava, että Mikkelin seudun kalmistoista, kuten 1200-1300-luvuille ajoitetusta Visulahdesta, on myös polttohautauksia. Paikalta löytyneet luut ovat pieniksi palaneita, eikä niiden joukossa ole kalan tai muuta eläimen luulta vaikuttavia luita. Luita ei toistaiseksi ole analysoitu mutta päällepäin ne näyttävät allekirjoittaneen (joka ei ole luuekspertti) silmissä saman näköisiltä palaneilta luilta kuin muista polttokalmistoista löydetty luut.

Maanäytteitä otettiin koko kaivauksen ajan niin paljon kuin mahdollista, samoin hiilinäytteitä. Geologian tutkimuskeskukselle lähetettiin kaksi hiilinäytettä, joista toinen oli kaivauksen syvin hiilinäyte kallionkolosta kaivausalueen keskeltä, toinen 2. tasosta maanäytteestä noukittu hiilinäyte rökkiön länsireunalta (koordinaatit 399.20-40/335.60-80). Ensiksi mainitussa näytteessä ei FL Tuovi Kankaisen mukaan ollut riittävästi hiiltä minkä vuoksi ajoitus tehtiin jälkimmäisestä. Tässä näytteessä voi olla virhelähteenä se, että siihen on sekoittunut uudempaa orgaanista ainesta, olihan rökkiö kantoineen lähellä näytepaikkaa. Näyte on otettu läheltä tapparan löytöpaikkaa. Itäosan löytökeskittymien alueelta ei näytettä lähetetty GTK:hon, koska tällä alueella oli turve suorassa yhteydessä löytökerrosten kanssa, joten ei voitu olla varmoja siitä, että näyte olisi ollut häiriintymätön. Näytemateriaalia on kuitenkin runsaasti jäljellä tarkempia ajoituksia varten. Kuten liitteenä 12 olevasta ajoitustuloksesta selviää, ajoitukseksi tuli 820+ - 80 vuotta ennen nykypäivää mikä vastaa kalibroituina aurinkovuosina lähinnä vuotta 1230 jKr.

7. YHTEENVETO

Mikkelin mlk Sairilan Alarannasta löytyi harrastaja-arkeologien ansiosta erittäin mielenkiintoinen muinaisjäännös, joka kesän 1995 kaivausten perusteella olisi rautakauden lopulle-keskiaikaan kuuluva miehen polttohautaus. Kalmistokiveys oli ladottu soikeahkoski luode-kaakko-suuntaiseksi maantasaiseksi 4-5 kivikerran kiveykseksi, jonka taso oli ennen kaivausta maan tasalla. Kalmiston päällä oli pieni kivirökkiö, joka lienee kalmiston nuortempi raivausrökkiö, jollaisia on lähistöllä useampia. Kalmiston lähtökohtana olivat viisi matalaa isohkoa maakiveä. Hautausta ei oltu kuitenkaan tehty niiden keskelle vaan vähäkiviselle alueelle kiveyksen itäreunaan.

Vainajan mukaan on haudattu löytöjen perusteella (ennen kaivauksia löydetty) tappara, nuolenkärki ja vaaka, mahdollisesti muitakin, nyt sulaneita ja tuhoutuneita esineitä, mm. hihnanajakaja. Paikan läheltä löytyi merkkejä toisesta, naiselle kuuluvasta hautauksesta, jota ei ole toistaiseksi kaivettu. Paikka vaikutti vuoden 1995 tutkimusten mukaan pienialaiselta kalmistolta ja on mahdollista, että alueelta löydetään enemmänkin muinaisjäännöksiä, esimerkiksi asuinpaikasta. Paikka on sopiva rautakautiselle asuinpaikalle ja se on lähellä sekä Visulahden löytöpaikkoja että Sairilan linnavuorta. On selvää, että alue tarvitsee jatkotutkimuksia, jotta koko alueen merkitys saataisiin selville.

Mikkelissä 18.6.1996

Leena Lehtinen, FK
kaivaustenjohtaja

61°
42'
30"

6844

6843

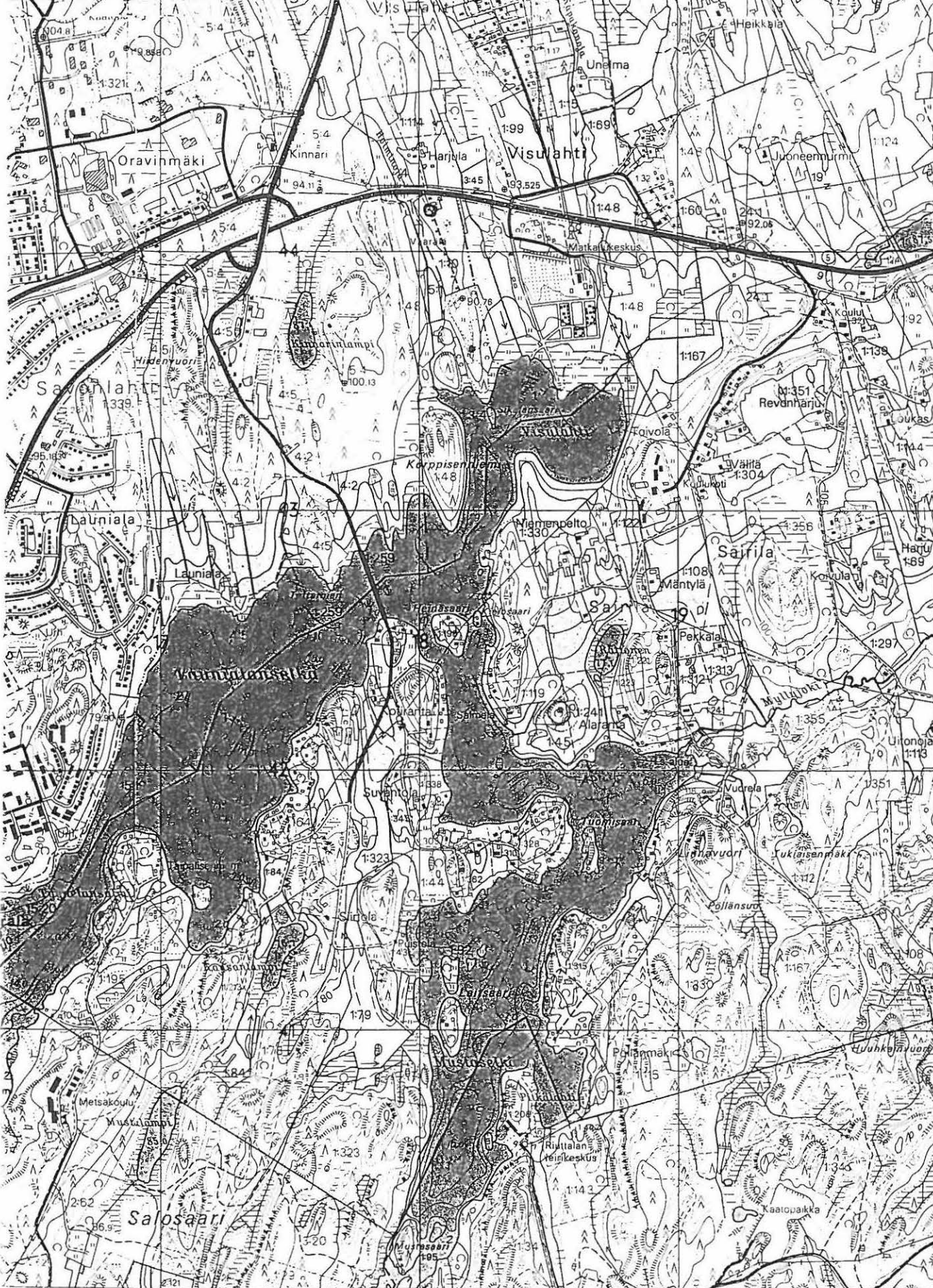
6842

6841

6840

6840

61°
40'

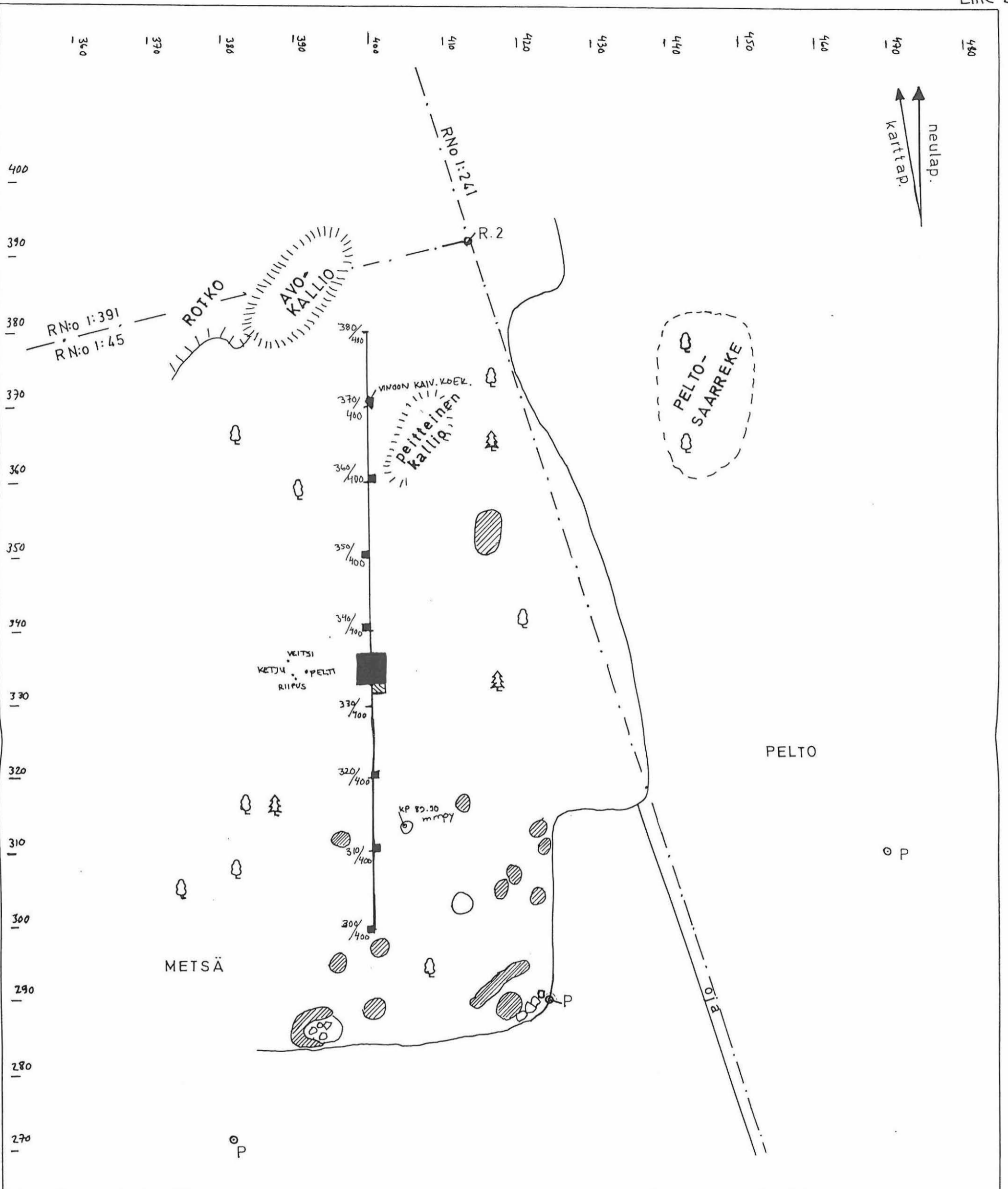
Moisio	27° 20'	Nak = -5'	Sairila
3517	-10m 40s	3518	3519

Maastavaat ajankohtaa 9 9 1987 Ilmakuvaus 1982 Täydennyskarttointu 1:10 000 v. 1984 MAANMITTAUSHALLITUKSEN KARTTAPAINO, HELSINKI 1987

• KATVANSPIIKKA

PK 3142 OS MIKKO (1987)

2 000 m

MIKKELIN MLK SAIRILA ALARANTA

Leena Lehtinen 1995

Yleiskartta mk 1:500

- kaivettu alue v.1995
- 1.tasoon kaivettu alue
- röykkiö
- kivi

- puhelinpylväs P
- tilanraja
- rajamerkki ja nro R. 2
- kartoitus ja piirros L. Lehtinen

MIKKELI MLK SAIRILA ALARANTA
Polttokenttäkalmiston kaivaus
Leena Lehtinen 1995

Kaivausalue röykkiön ympärillä
1.taso
Piirt. M.Harald ja L.Lehtinen
Puhtaaksi piirt. L.Lehtinen
Kiintopiste 89.90 m mpy, lukema 130

mk 1:20, 1 cm kartalla on 20 cm luonnossa

Merkkien selitys:

 kivi ja sen kaltevuussuunta

 päällimäinen kivi, joka kuului mahd. peltoröykkiöön

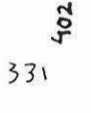
 kanto

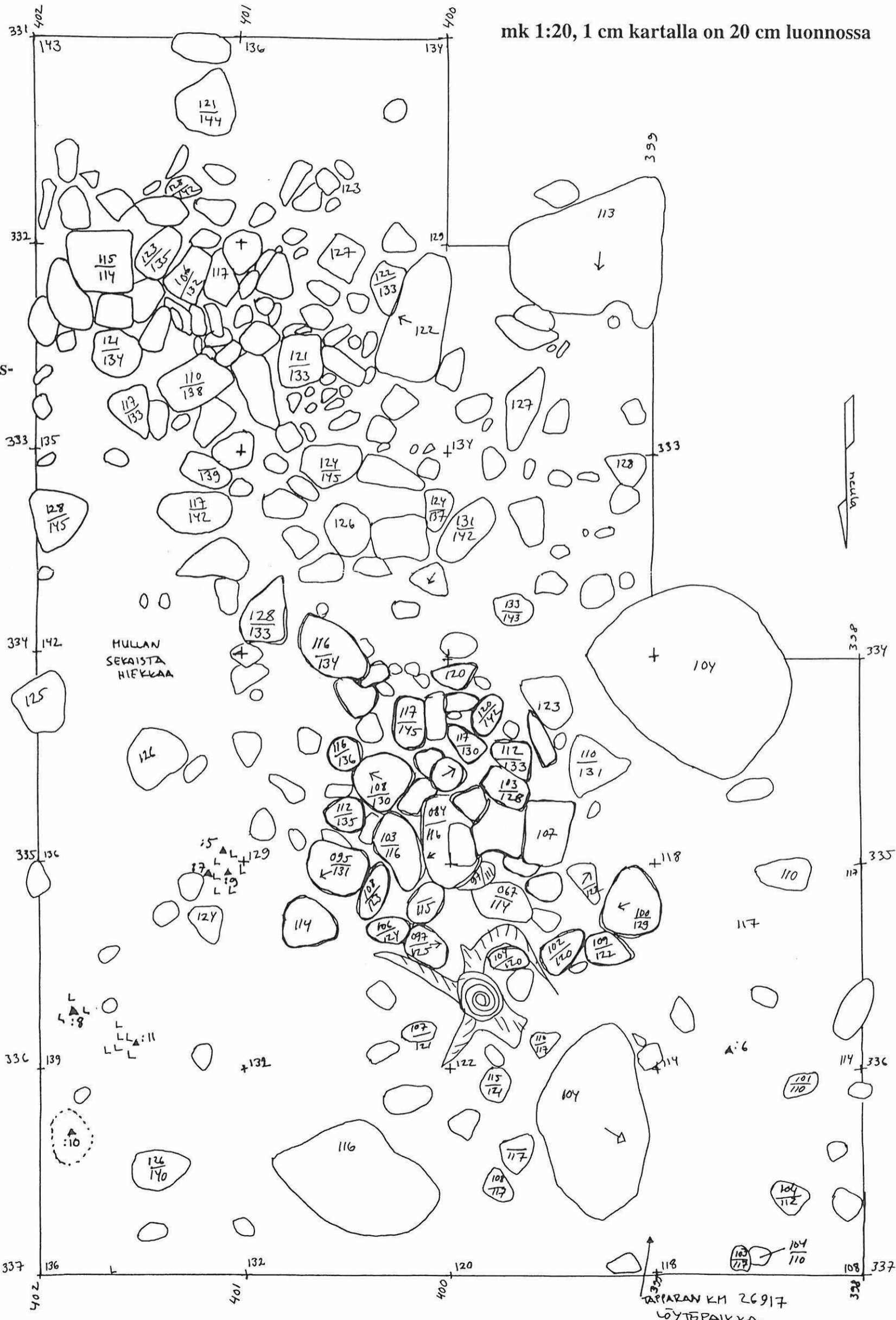
 palanut luu

 löytö ja sen alanro

 löydön 28820:10 arvioitu löytöpaikka

 korkeusluku

 koordinaatit ulkopuolella

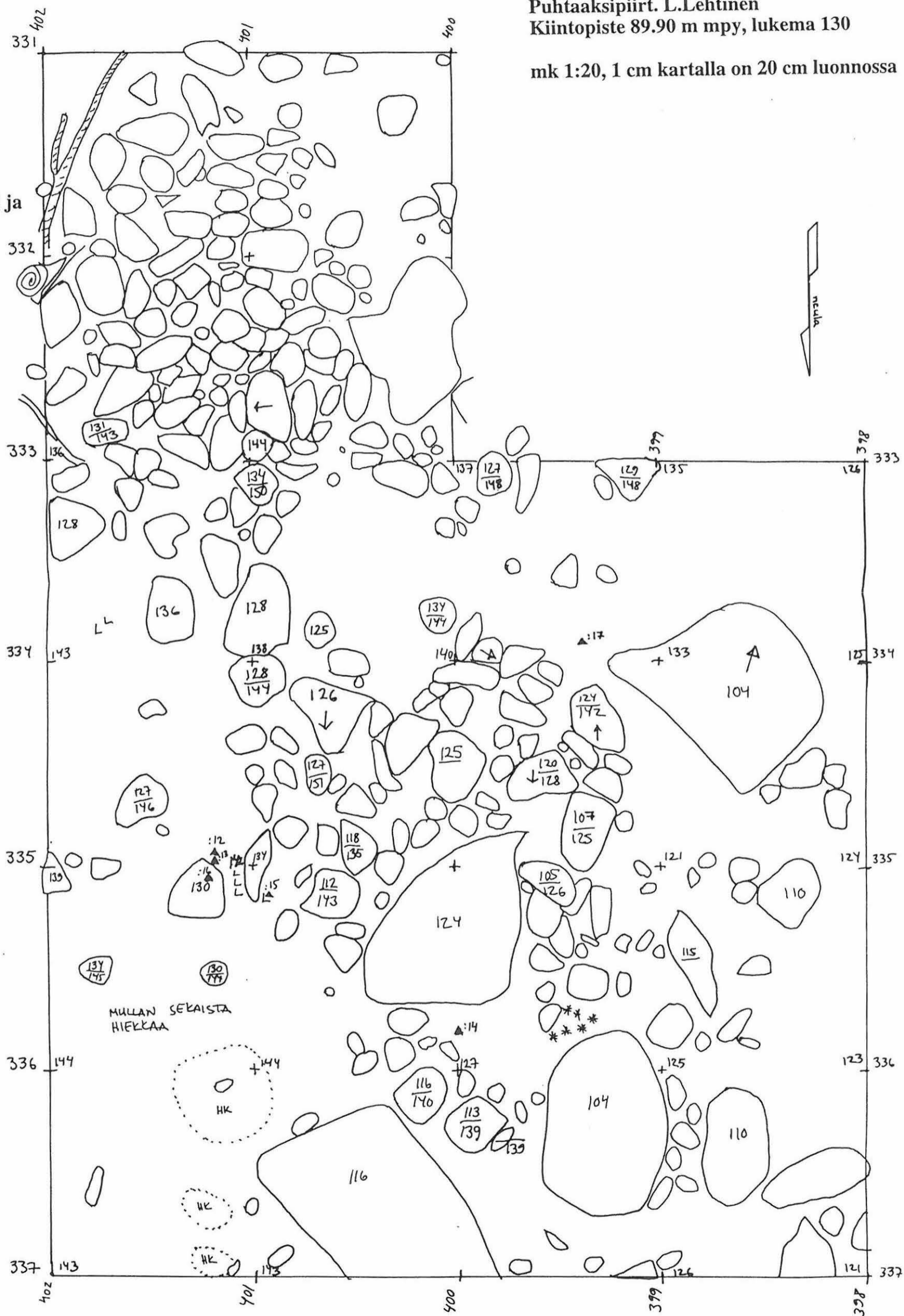
Merkkien selitys:

- kivi ja sen kaltevuus-suunta
- hiekkaa
- juuri
- palanut luu
- löytö (KM 28820) ja sen alanro
- korkeusluku
- koordinaattiluku

MIKKELI MLK SAIRILA ALARANTA
 Polttokenttäkalmiston kaivaus
 Leena Lehtinen 1995

Kaivausalue röykkiön ympärillä
 2.taso
 Piirt. H.Partanen ja L.Lehtinen
 Puhtaaksi piirt. L.Lehtinen
 Kiintopiste 89.90 m mpy, lukema 130

mk 1:20, 1 cm kartalla on 20 cm luonnossa

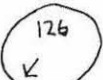

MIKKELI MLK SAIRILA ALARANTA
 Polttokenttäkalmiston kaivaus
 Leena Lehtinen 1995

Kaivausalue röykkiön ympärillä
 3.taso
 Piirt. K.Pietarinen ja L.Lehtinen
 Puhtaaksi piirt. L.Lehtinen
 Kiintopiste 89.90 m mpy, lukema 130

mk 1:20, 1 cm kartalla on 20 cm luonnossa

Merkkien selitys:

 kivi, sen kaltevuus-
suunta ja korkeusluku

 palanut luu

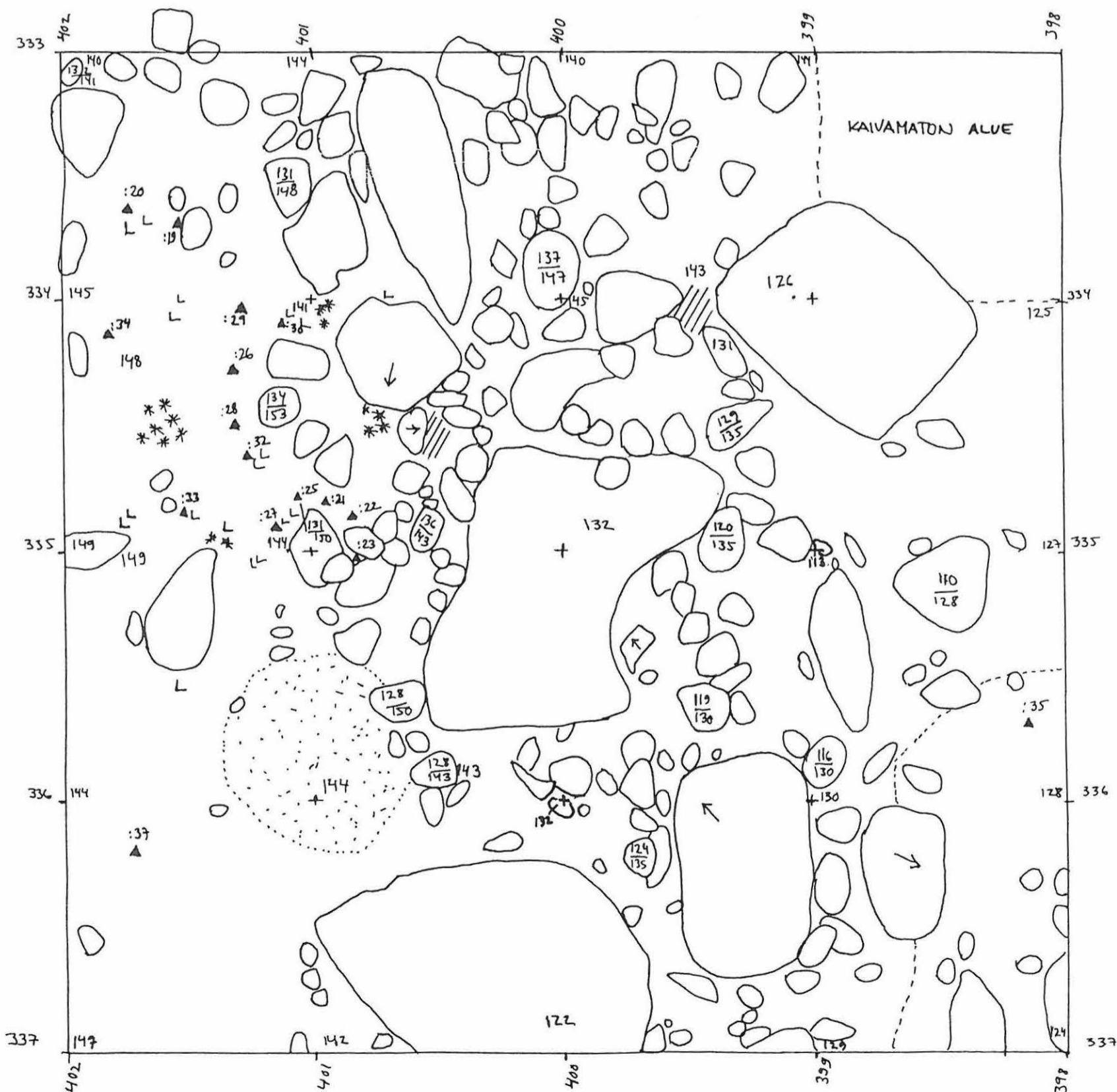
 hiiltä

 mullan sekainen hiekka

 löytö (KM 28820) ja
sen alanro

 vaalea hiekka

 koordinaattiluku

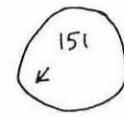

MIKKELI MLK SAIRILA ALARANTA
 Polttokenttäkalmiston kaivaus
 Leena Lehtinen 1995

Kaivausalue röykkiön ympärillä
 4.taso
 Piirt. L.Lehtinen
 Puhtaaksi piirt. L.Lehtinen
 Kiintopiste 89.90 m mpy, lukema 130

mk 1:20, 1 cm kartalla on 20 cm luonnossa

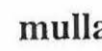
Merkkien selitys:

 kivi, sen kaltevuus-
suunta ja korkeusluku

 palanut luu

 hiiltä

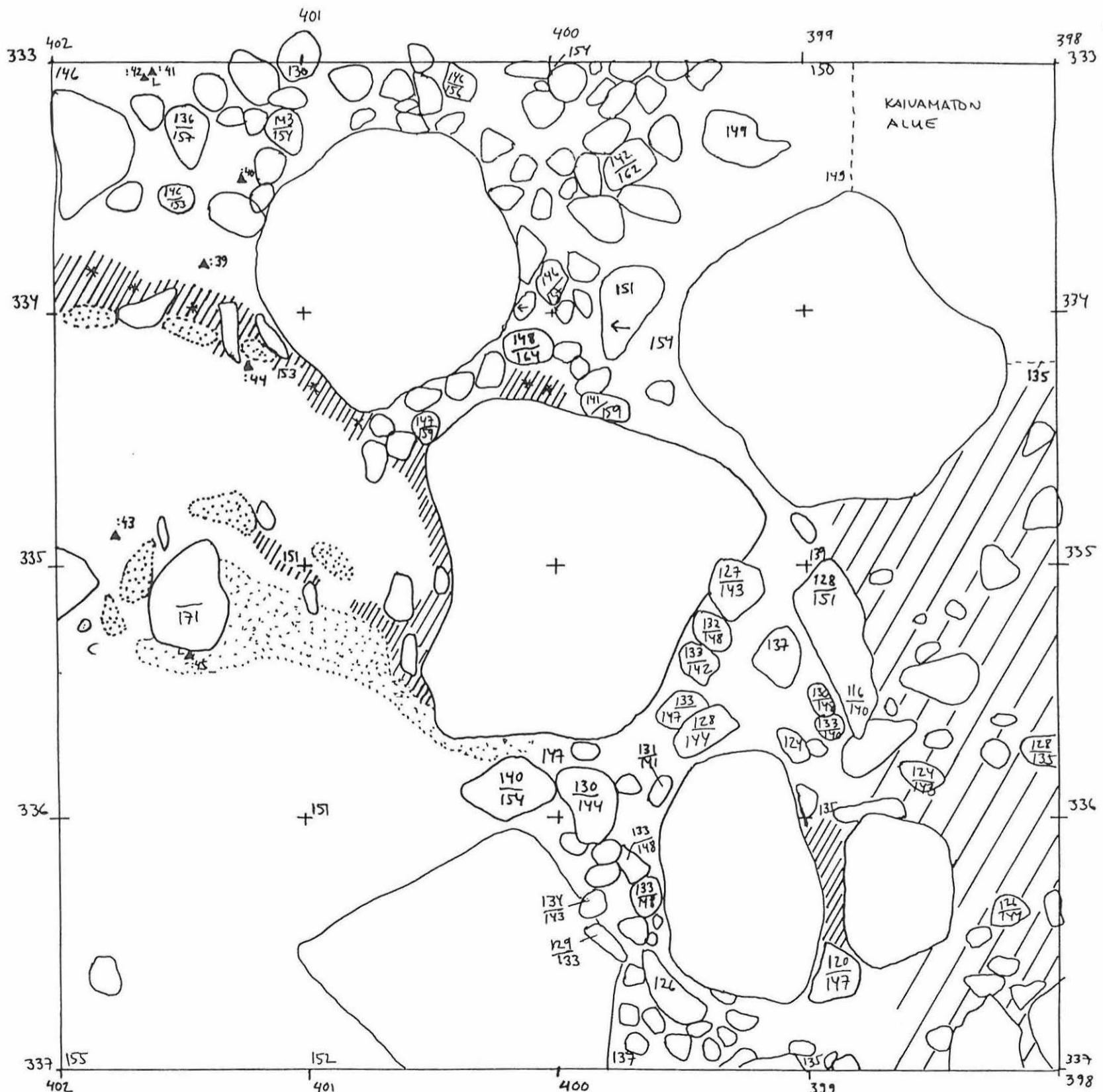
 ruskea hiekka

 mullan sekainen hiekka

 löytö (KM 28820) ja
sen alanro

 vaalea hiekka

 koordinaattiluku

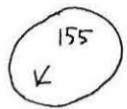

MIKKELI MLK SAIRILA ALARANTA
 Polttokenttäkalmiston kaivaus
 Leena Lehtinen 1995

Kaivausalue röykkiön ympärillä
 5.taso
 Piirt. L.Lehtinen
 Puhtaaksi piirt. L.Lehtinen
 Kiintopiste 89.90 m mpy, lukema 130

mk 1:20, 1 cm kartalla on 20 cm luonnossa

Merkkien selitys:

kivi, sen kaltevuus-
suunta ja korkeusluku

hiiltä

ruskea hiekka

mullan sekainen hiekka

löytö (KM 28820) ja
sen alanro

vaalea hiekka

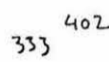
harmaa hiekka

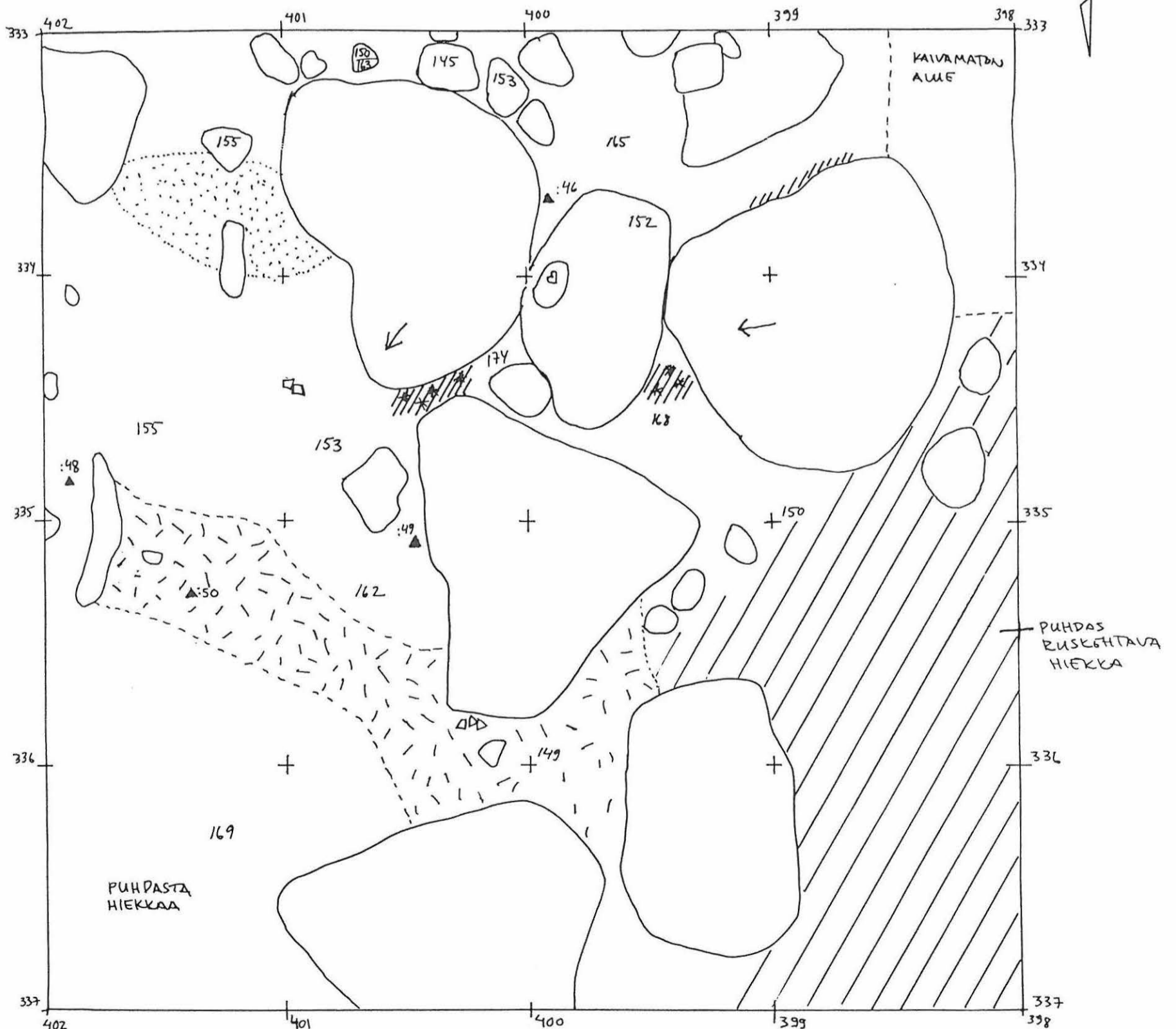
katinkullan lohkareita

kivi, jossa sydämen muot. uloke

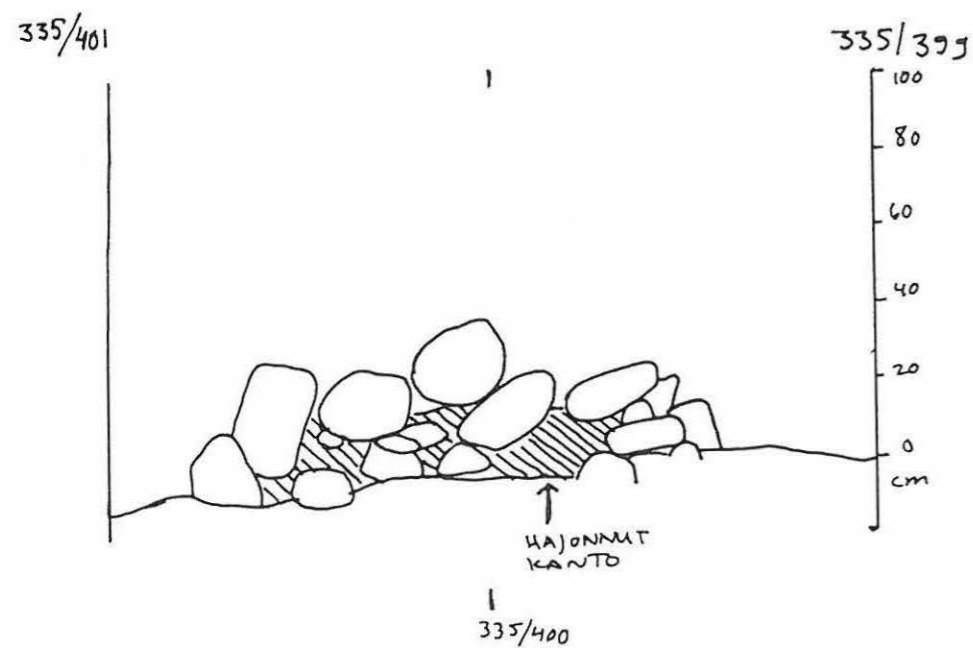
koordinaattiluku

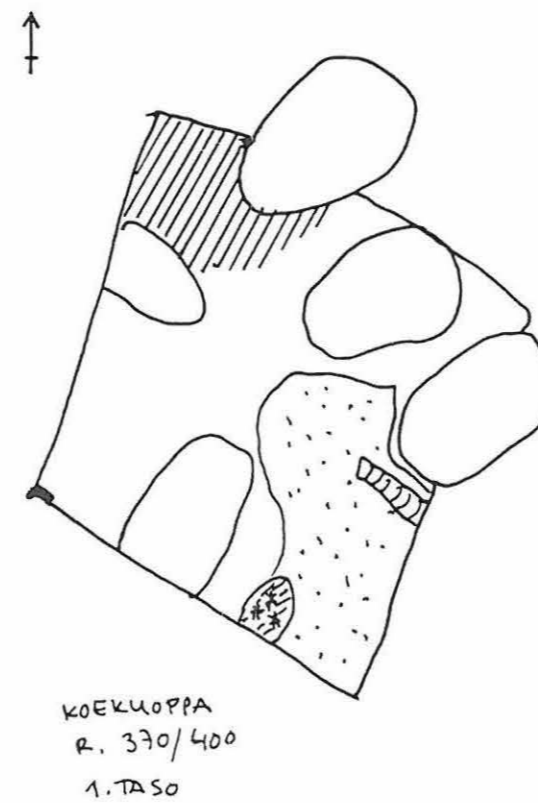
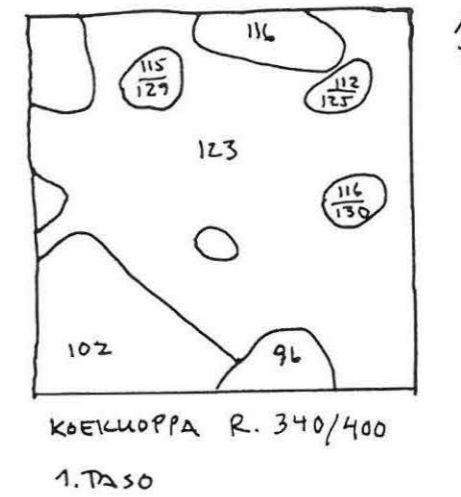
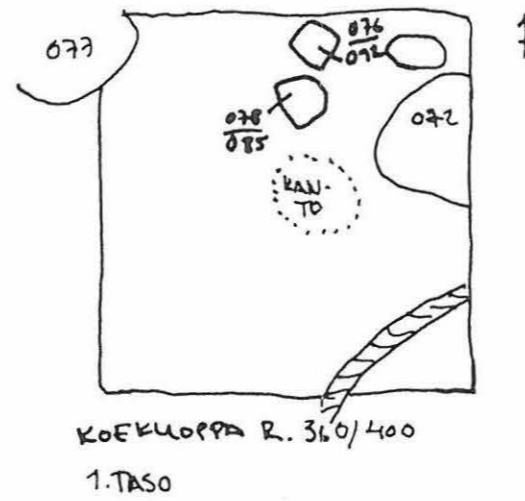
MIKKELI MLK SAIRILA ALARANTA
 Polttokenttäkalmiston kaivaus
 Leena Lehtinen 1995

Profiilikartta röykkiöstä
 Piirretty pohjoisesta

Piirt. L. Lehtinen
 mk 1:20, 1 cm kartalla on 20 cm luonnossa

 multaa ja humusta

KIINTOPISTE 89.90 m mpy
 LUKEMA 130

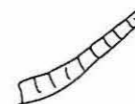
MIKKELI MLK SAIRILA ALARANTA
 Polttokenttäkalmiston kaivaus
 Leena Lehtinen 1995

Koekuopat 340/400, 360/400 ja 370/400
 Piirt. L. Lehtinen
 mk 1:20, 1 cm kartalla on 20 cm luonnossa

Merkkien selitys:

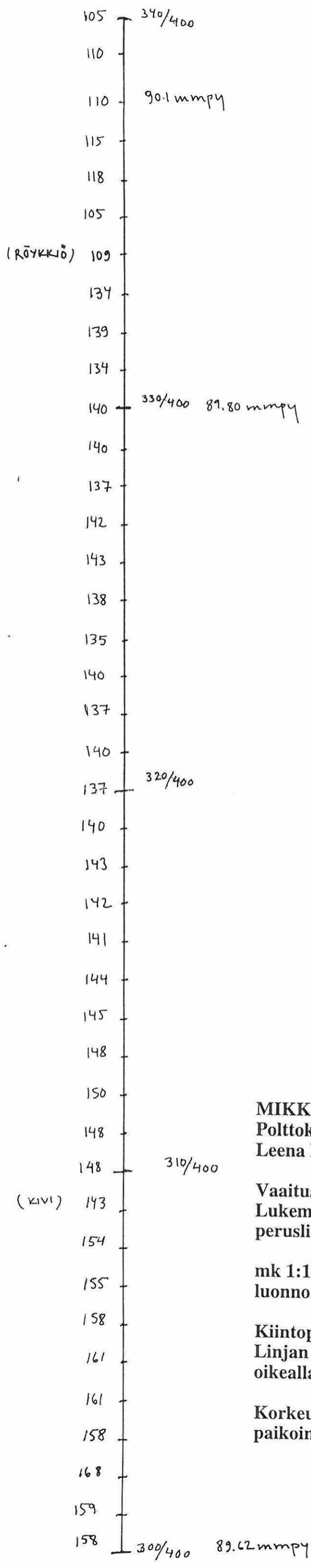
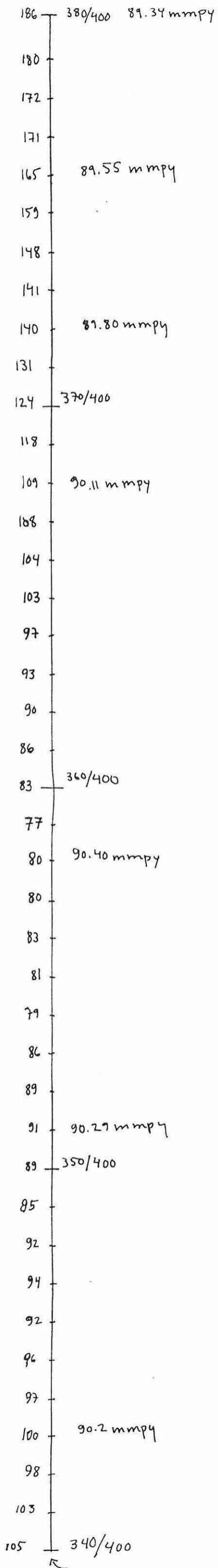
mullan sekainen hiekka

juuri

$\frac{116}{130}$

korkeusluku

↑
metri

MIKKELI MLK SAIRILA ALARANTA
Polttokenttäkalmiston kaivaus
Leena Lehtinen 1995

Vaaituskartta
Lukemat metrin välein kaivauksen
peruslinjalta

mk 1:100, 1 cm kartalla vastaa 100 cm
luonnossa

Kiintopiste 89.90 m mpy; lukema 130
Linjan vasemmalla puolella korkeusluvut,
oikealla koordinaattilukemat 10 m välein.

Korkeus merenpinnan yläpuolella merkitty
paikoin maanpinnan muodon osoittamiseksi

VALOKUVALUETTELO, mustavalko- ja diakuvat

MUSTAVALKOKUVAT Savonlinnan maakuntamuseon kuva-arkisto päänrö 1026

Kaikki kuvannut kesäkuussa 1995 Leena Lehtinen

Kuvat luettelöitu alanumeroittain.

1. Rökkiö pohjoisesta pintaturpeen poiston jälkeen.
2. Ketjukkannatin KM 28820:3 löytöpaikalla.
- 3.-4. sama, näistä nro 4 lähempää otettu.
5. sama mittanauhan kanssa
6. Lähikuva ketjukkannattimesta ja pellinpalasta (KM 28820:3 ja 4) löytöpaikalla.
7. Kaivausalue 1.tasossa. Pohjoisesta.
8. sama
9. Rökkiö 1. tasossa, koillisesta. Tapparan löytöpaikka heti kannon takana.
10. sama kauempaa
11. Kaivausalue 1. tasossa etelästä.
12. sama
13. Rökkiö 1. tasossa, lännestä.
14. sama lounaasta.
15. sama pohjoisluoteesta
16. sama pohjoisesta
17. sama lähempää, idästä
18. Tyokuva
19. Tyokuva etelästä
20. Koekuopan 370/400 eteläseinässä näkyvä kulttuurimaakuoppa. Pohjoisesta.
21. Tyokuva, metallinpaljastinta kokeillaan.
- 22.-24. Työkuvia.
25. Rökkiön pohjoisosa kun mahd. peltorökkiöön kuuluvat kivet on poistettu. Tapparan KM 26917 löytöpaikka edessä vasemmalla.
26. Rökkiö läheltä koillisesta kun sen pohjoisempi puolisko on poistettu.
27. sama lännestä.
28. Kaivausalueen eteläosaa, luoteesta.
29. sama mutta etelästä pohjoiseen.
30. sama pohjoisesta etelään.
- 31.-32. Kuvia kaivausalueesta kun 1.tason kiviä on poistettu mutta 2.tasoa ei ole kaivattu kokonaisuudessaan esiin.
- 33.-34. Rökkiön profiili kun sen pohjoisosa on poistettu, pohjoisesta.
- 35.-39. Sama eri suunnista: 35-36 lounaasta, 37 etelästä, 38 koillisesta ja 39 luoteesta.
40. Rökkiö 2. tasossa, lounaasta.
41. Kaivausalueen länsireunaa idästä.
42. Rökkiö 2. tasossa, kaakosta.
43. Kaivausalue 2. tasossa, etelästä
44. Tyokuva
45. Nuolenkärki KM 28220:12 löytöpaikallaan.
46. Kaivausalue 2. tasossa, etelästä.
47. Rökkiö 2. tasossa, kaakosta.
48. sama

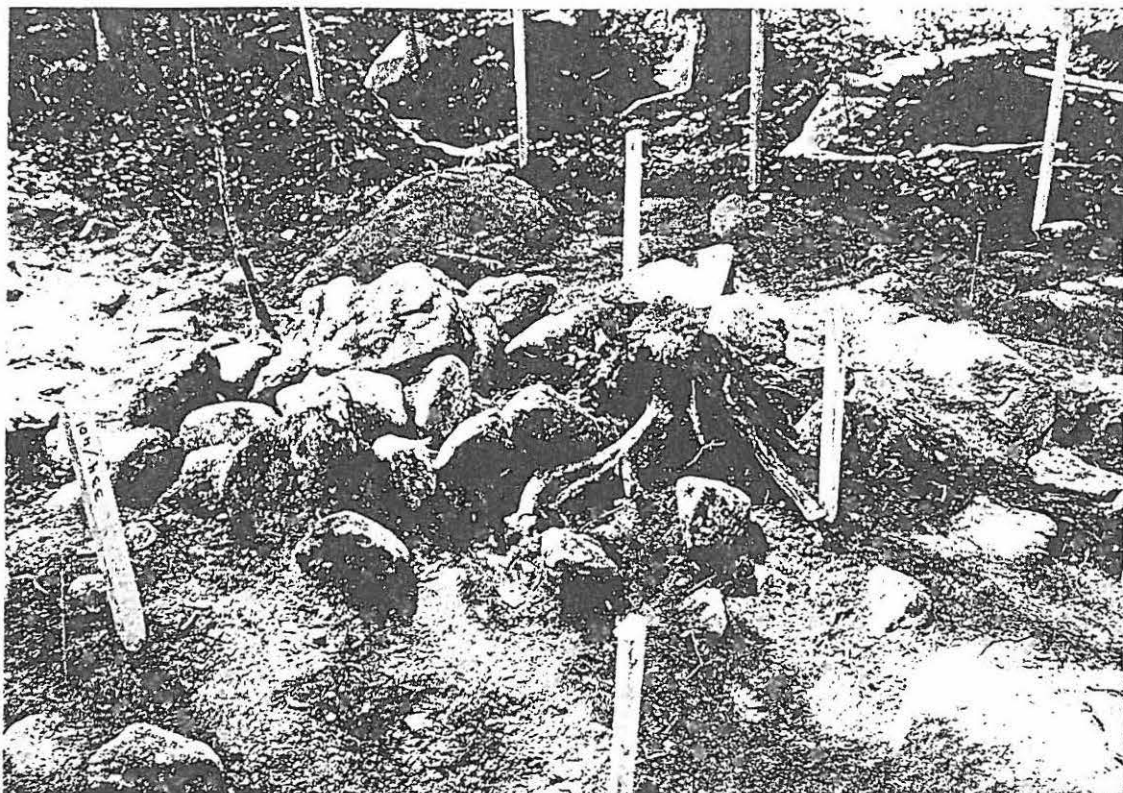
- 49.-50. Kaivausalueen pohjoisosa 2. tasossa, lännestä.
- 51.-52. Kaivausalueen pohjoisosa 2. tasossa, nro 51 pohjoisesta ja nro 52 lännestä.
53. Kaivausalueen luoteisnurkka 3. tasossa, etelästä.
54. Röykkiö 2. tasossa, jolloin enää pohjakiveystä on näkyvissä. Kaakosta.
55. Kaivausalueen pohjoisosa 2. tasossa. Etelästä.
56. Sama mutta otettuna itäkoillisesta.
57. Kaivausalueen eteläosaa 2. tasossa, pohjoisesta.
58. Kaivausalue 2. tasossa, etualalla röykkiön pohjaa, luoteesta.
59. Yleiskuva kaivausalueesta 2. tasossa, pohjoisesta.
60. Mikkelin mlk Kyyhkylän ennallistettu hautaröykkiö kesäkuussa 1995. Kuva ei liity Alarannan kaivaukseen.
61. Kaivausalueen koillisnurkka 3. tasossa. Luoteesta.
62. Kaivausalue 3. tasossa, etelästä.
63. sama, lähikuva koillisnurkasta.
64. sama mutta otettuna enemmän luoteeseen.
65. sama kuin edellä mutta vaaleampi (paremmin valotettu).
66. Kaivausalue 3. tasossa luoteesta kaakkoon.
67. sama kuin edellä
68. Lähikuva röykkiön pohjasta 3. tasossa, koillisesta luoteeseen.
69. Lähikuva kaivausalueen itäsivusta 3. tasossa, pohjoisesta.
70. Röykkiön pohjaa 3. tasossa, idästä.
71. Lähikuva röykkiöin eteläisimmästä maakivestä.
72. Röykkiön pohjaa 3. tasossa. Kaakosta.
- 73.-76. Lähikuva röykkiön eteläreunan maakivestä, ruudussa 335/400.
- 77.-79. Lähikuva irtokivestä, jossa oli sydämen muotoinen uloke toista kivilajia.
- 80.-83. Kaivausalue pohjassa, 4. tasossa.
84. Röykkiön alue pohjassa, 4. tasossa, idästä.
- 85.-92. Lähikuvia eri puolilta kaivausaluetta pohjassa, 4. tasossa.
93. Arkeologi Matti Huurre vieraillee kaivauksella sen loppuvaiheessa.
94. Yleiskuva kaivausalueesta sen loppuvaiheessa, pohjoisesta.
95. Työkuva, kaivausalueen pohjaa kaivetaan.
96. Röykkiötä täytetään kaivauksen jälkeen. Erkki Romo kantamassa kiviä.
97. Lähikuva kaivausalueen profilista, jossa maalajit näkyvät (Kuva on valitettavan tummasävyinen)

DIAKUVAT Savonlinnan maakuntamuseo pääno 1027.

Kaikki kuvannut kesäkuussa 1995 Leena Lehtinen. Luetteloitu alanimeroittain

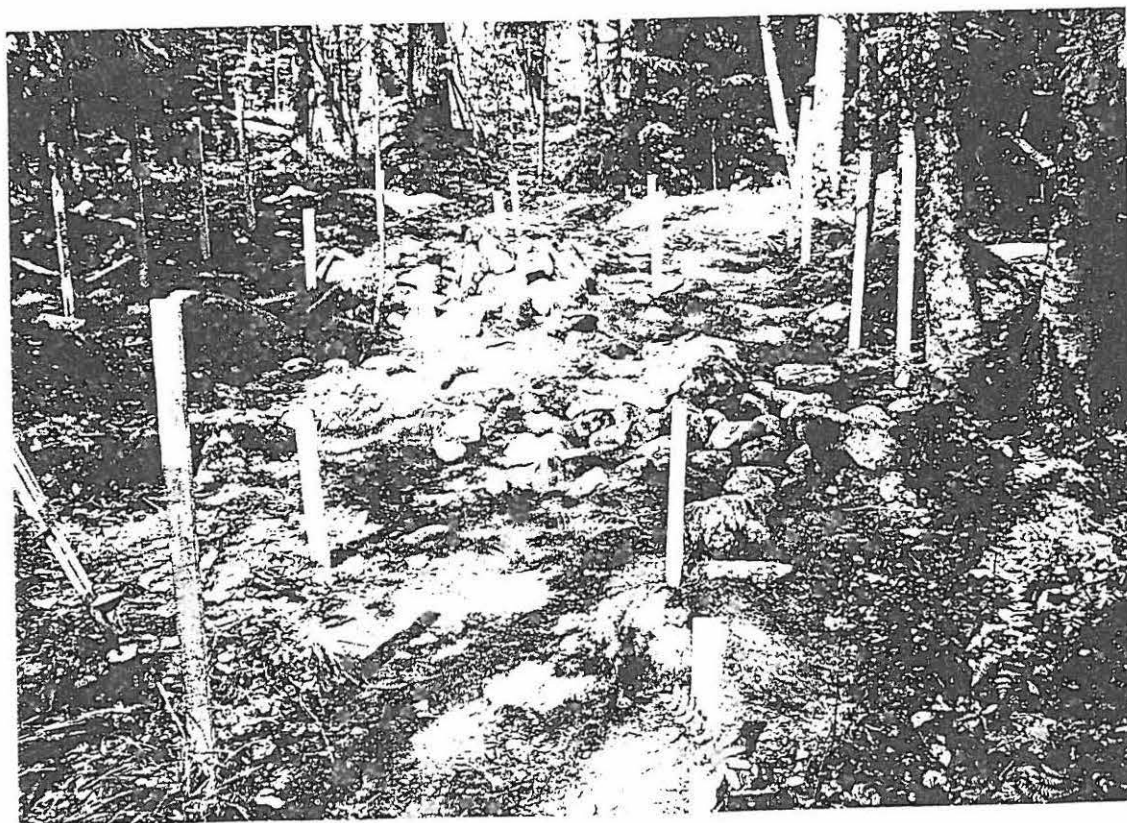
1. -2. Röykkiö 1.tasossa.
- 3.-5. Kaivausalueen eteläosaa 1.tasossa, kuva 3. ja 5. luoteesta, kuva 4. kaakosta.
- 6.-7. Kaivausalueen itäreunaa tasojen 1. ja 2. väliltä.
- 8.-11. Röykkiö profiilissa, pohjoisesta.
- 12.-16.Röykkiö 2. tasossa, puolet pois kaivettuna.
- 17.-21.Kaivausalue 1. tasossa. Sangen tummia kuvia.
- 22.-23.Röykkiöitä kaivauslinjan eteäpuolella, pellon ja metsän rajalla.
24. Tyokuva
- 25.-26.Kaivausalue 2. tasossa, kuvia röykkiöstä. Kuva 25. etelästä ja 26. koillisesta.
27. Näkymä 2. tasosta kesken kaivamisen. Kaivausalueen itäosaa, missä näkyy ruudun 335/401 löytökeskittymä (liput löytöjen paikalla). Länsilounaasta.
- 28.-30.Kaivausalue 2. tasossa.
31. Lähikuva kaivausalueen länsiosasta, paikalta mistä tuli runsaasti löytöjä. (r. 334-335/401).
- 32.-34.Kaivausalue 4.tasossa. Lähikuvia sekoittuneen maan alueesta ruudussa 335/401.
- 35.-37.Lähikuvia eri puolilta kaivausaluetta, taso 4.
38. Kaivajat Anna-Liisa Valkonen (vas.) ja Hilja Parkkinen tauolla.
- 39.-42.Lähikuvia eri puolilta kaivausaluetta, taso 4.
43. Lähikuva kaivausalueen seinästä missä näkyy eri maalajien paksuus.
44. Tyokuva, kaivausalueen pohjaa kaivetaan.
45. Kaivausaluetta täytetään.

Diakuvista puuttuvat tason 3. kuvat, koska yksi, mm. ko. tason kuvat sisältänyt rulla alivalottui kameran patterien loppumisen vuoksi.

1026:9

Röykkiö 1. tasossa, koillisesta. Tapparan KM 26917 löytöpaikka heti kannon takana.

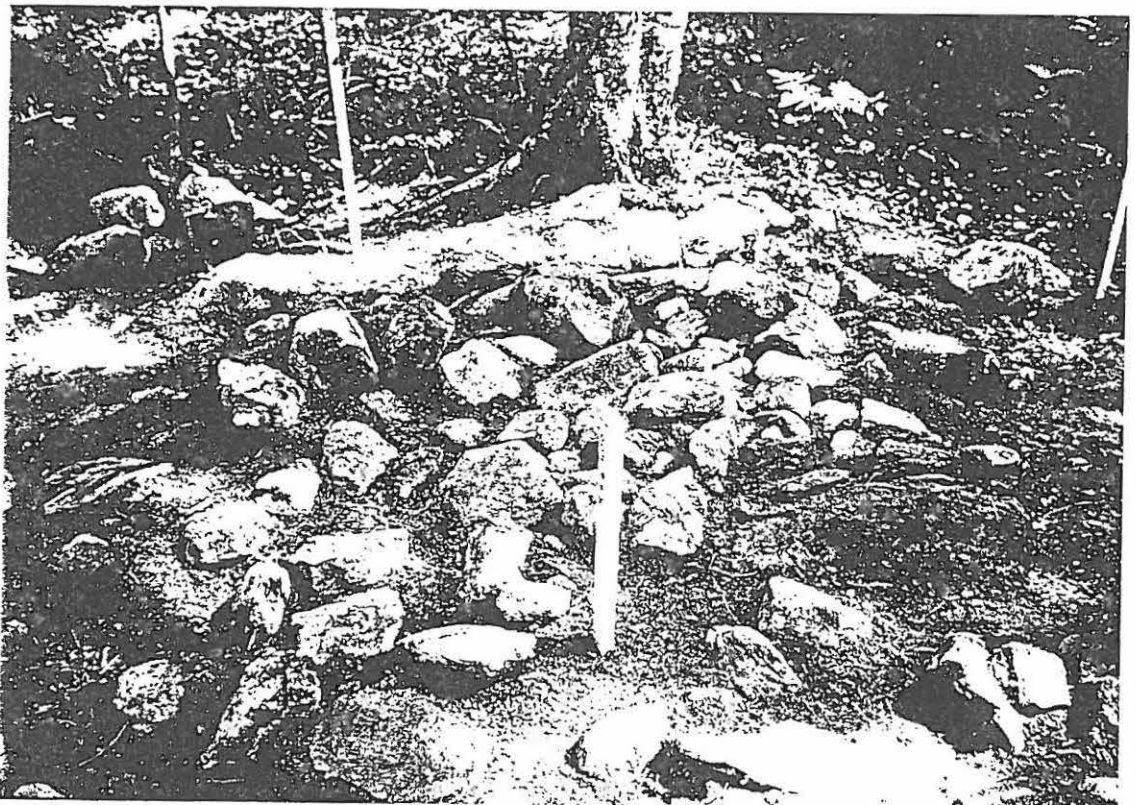

1026:12

Kaivausalue 1. tasossa. Etelästä

1026:16 Röykkiö 1.tasossa, pohjoisesta.

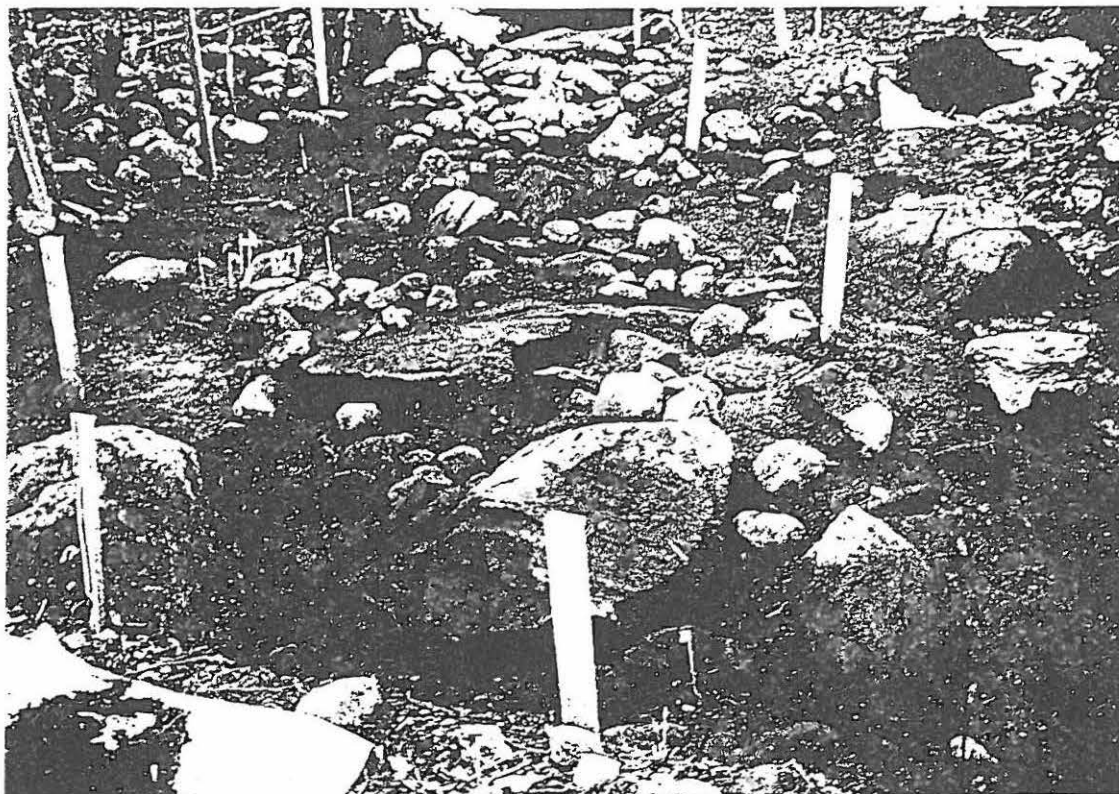
1026:28 Kaivausalueen eteläosa, luoteesta.

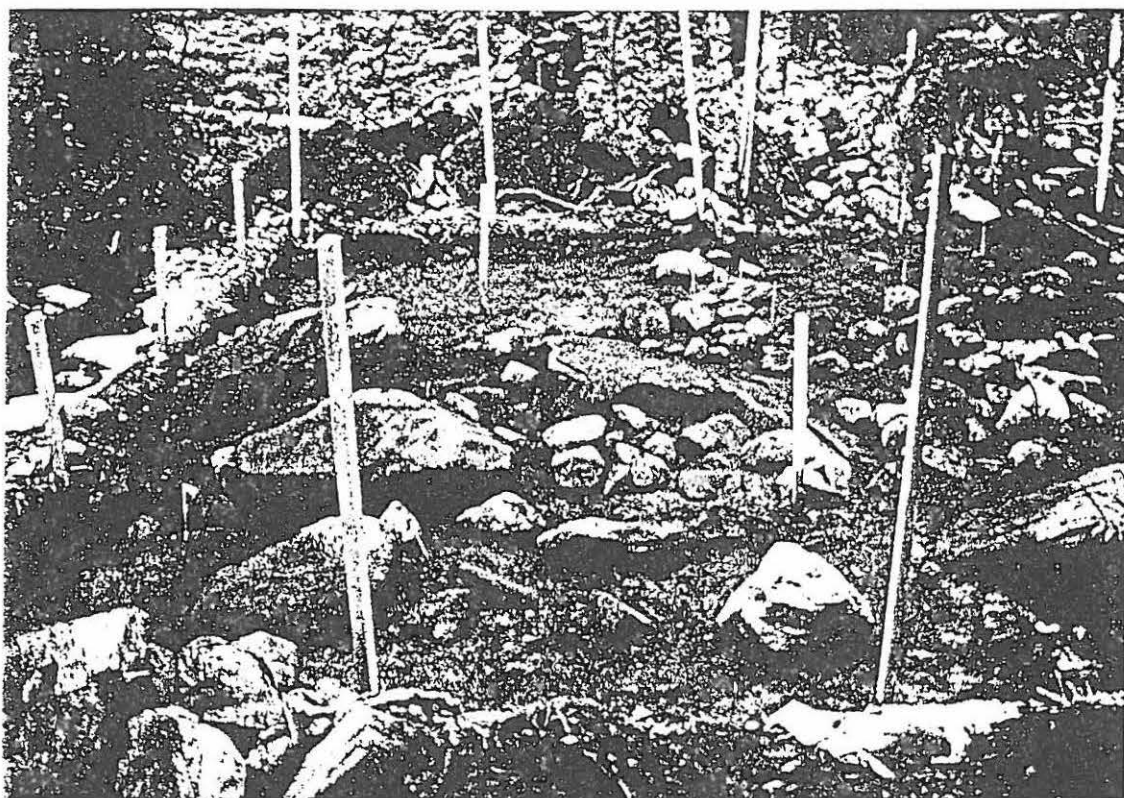
1026:34 Röykkiön profiili, pohjoisosa poiskaivettuna. Pohjoisesta. Takana kaivaa Marja Kokko.

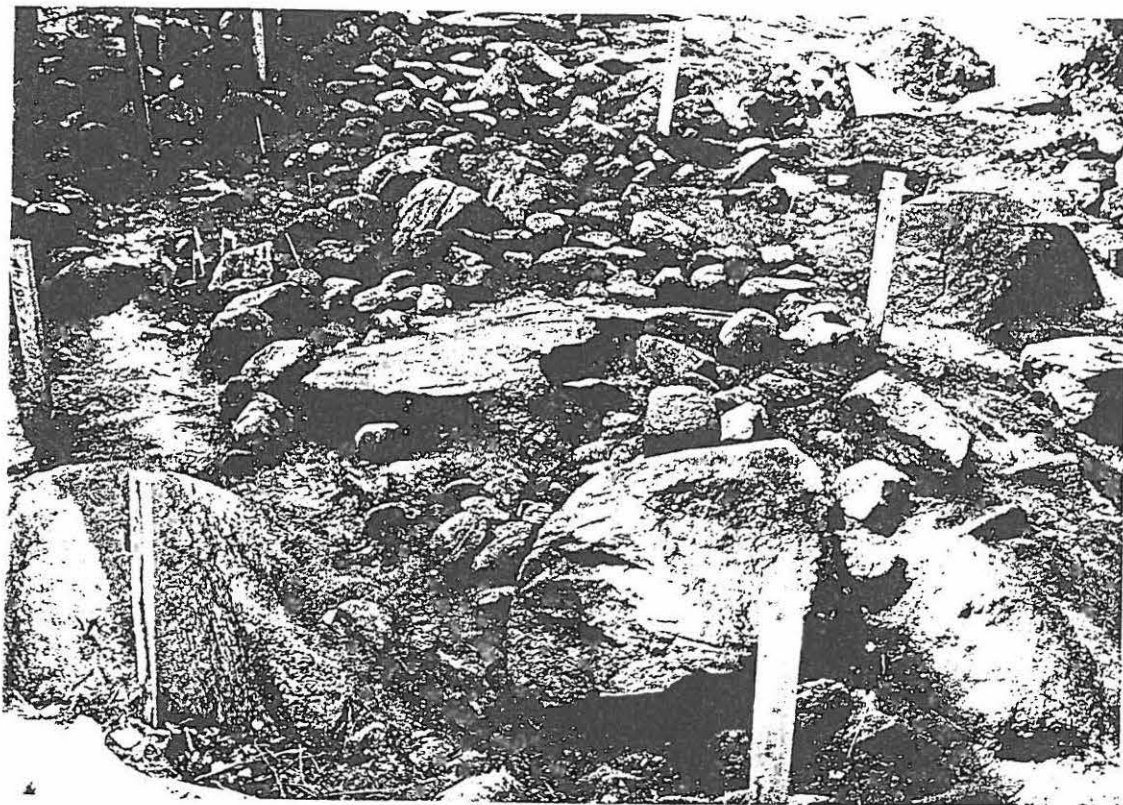
1026:42 Röykkiö 2. tasossa, kaakosta.

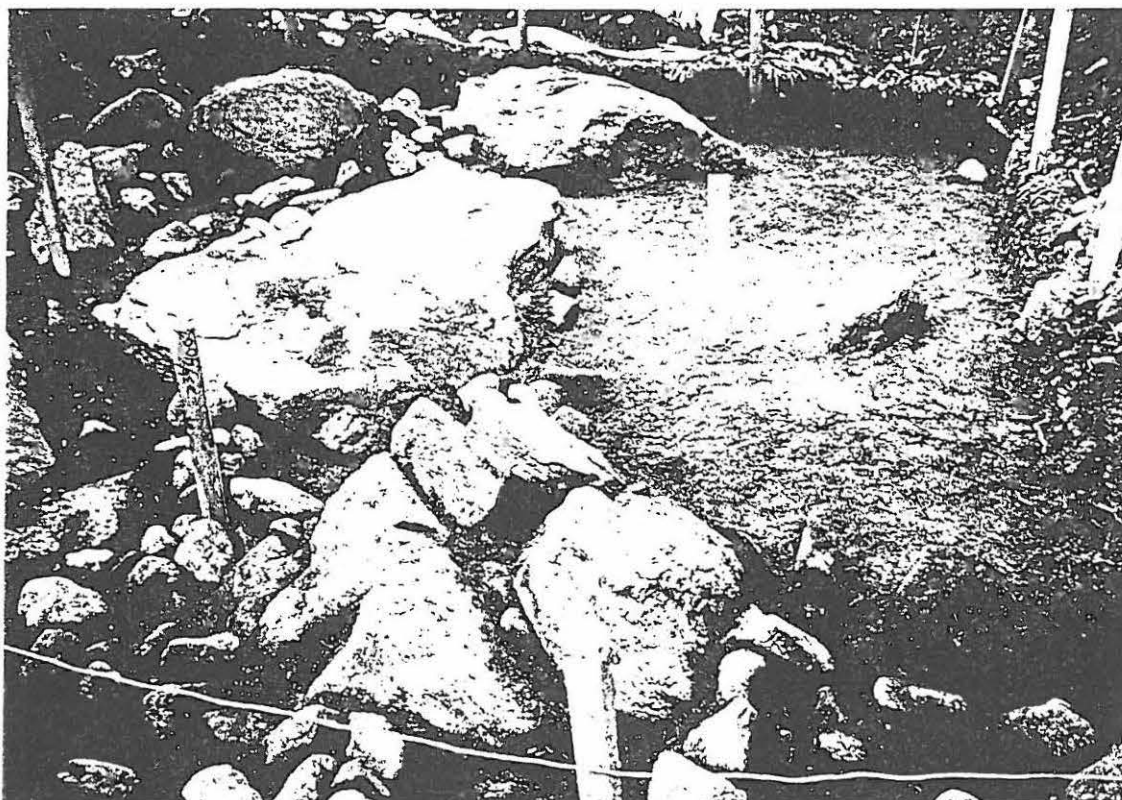
1026:51 Kaivausalueen pohjoisosa 2. tasossa. Pohjoisesta.

1026:52 Kaivausalueen pohjoisosa 2. tasossa. Lännestä.

1026:57 Kaivausalueen eteläosaa 2. tasossa. Pohjoisesta.

1026:63 Kaivausalue 3. tasossa. Lähikuva koillisnurkasta. Etelästä.

1026:67 Kaivausalue 3. tasossa, luoteesta kaakkoon.

1026:78 Lähikuva irtokivistä, jossa oli sydämen muotoinen uloke toista kivilajia.

AJOITUSSELOSTE nro 08/96

Geologian tutkimuskeskus
Radiohiililaboratorio
02150 ESPOO

Näyte: Su-2701

Tilaaaja : Mikkeli-Seura, arkeologijaos (tilaus 11.12.1995),
c/o H. Partanen
Tuulastie 31
50130 Mikkeli

Tutkija: Leena Lehtinen.

Tutkimuskohde: Mikkelin mlk, Sairila, Alaranta (x = 6842 24, y = 3518 56, z = 90);
viikinkiaikaisen - historiallisen ajan polttokenttäkalmisto, nokimaata.

Näytteenotto: Leena Lehtinen, kesäkuu 1995.

Laboratoriomenetelmät: Ajoitukseen seulottiin ja noukittiin 132 g:sta nokimaata 1,9 g hiilenpalasia, jotka puhdistettiin hiekasta, nokimaasta ja juurista. Näyte keitettiin 2 % HCl:ssa, huuhdeltiin, pidettiin yli yön 2 % NaOH:ssa (n. 60 °C), huuhdeltiin, kuumennettiin 0,5 % HCl:ssa, huuhdeltiin pH:iin 4-5 ja kuivattiin 105 °C:ssa. GTK:n radiohiililaboratoriossa mittausmenetelmänä on kaasuverrannollisuuslaskenta, laskentakaasuna hiilidioksidi. Mittauslaitteisto on tarkkuudeltaan hyvä (Mäntynen et al. 1987, Äikää et al. 1992), ja laboratorion ajoitustulokset on kansainvälisissä vertailuissa todettu luotettaviksi.

$\delta^{13}\text{C}$ -määritys: Juha Karhu, GTK:n kallioperäosasto.

Tulokset: Ikä on konventionaalinen ^{14}C -ikä, eli se on ilmoitettu ^{14}C -vuosina BP (vuodesta 1950 taaksepäin), se perustuu ^{14}C :n puoliintumisaikaan 5568 ± 30 vuotta, ja isotooppi-
fraktioituminen on korjattu mitatun $\delta^{13}\text{C}$ -arvon nojalla normaaliarvoon $\delta^{13}\text{C} = -25 \text{‰ PDB}$.

^{14}C -ikä kalibroitiin käyttäen atk-ohjelmaa (Stuiver & Reimer 1993), jonka avulla ko. kalibraatiokäyrät (Stuiver et al. 1993; tässä tapauksessa Stuiver & Pearson 1993) voidaan myös "pehmentää" näytteen kasvuaikaa vastaavaksi. Kalibroidut iät merkitään 12. kansainvälisessä radiohiilikonferenssissa v. 1985 sovitun tavan mukaan lyhenteillä cal BP, cal BC tai cal AD (cal = kalibroitu kalenterivuosi). Kalibroitulos ilmoittaa ajanjakson, jonka aikana ko. näyte on kerrostunut/kasvanut 68 %:n (1σ :n) sekä vastaavasti 95 %:n (2σ :n) varmuudella (suluissa todennäköisin tai todennäköisimmät kalibroidut näytteen keskiosan kasvuvuodet).

Su-2701. Mikkelin mlk, Sairila, Alaranta.

820 ± 80

$\delta^{13}\text{C} = -26,6 \text{‰}$

Hiiltä todennäköisesti historiallisen ajan röykkiön alla olevan polttokenttäkalmiston nokimaasta. Alueella on heti pintaturpeen alla kaskikerros; näyte on pintaturpeen poiston jälkeen 15 - 20 cm syvältä kiveyksen reunamilta nokimaasta, jossa on rautanauvoja ym. ei-ajoittavia löytöjä. Läheltä löydettyä esineistöä pidetään 1200 - 1300-luvuilta olevana. Kalibroitu ikä (40 v:n kalibraatiokäyrä): cal AD 1160-1280 (1σ), cal AD 1030-1300 (2σ), (cal AD 1230).

HUOM! Ajoitukseen käytettiin Leena lehtisen ensiksi toimittama näyte; näyte, joka kuvataan näyteselosteessa (35 cm syvältä ison maakiven juuresta) oli ajoitukseen liian pieni.

Yleinen kommentti: Kalibrointiin käytettiin näytteen 40 vuoden kasvuaikaa vastaavaksi "pehmenettyä" kalibraatiokäyrää (kalibrointituloksessa maininta: 40 year moving average), koska on todennäköistä, että ajoitetuissa hiilenkappaleissa on lustoja pidemmältä kuin 30 vuoden ajalta.

Kaikki arkeologiselta kaivaukselta kerätyn näytteen hiilet eivät voi olla aivan puun nuorimista lustoista; ne on poltettu ainakin 20-30 vuotta ajoitustuloksen ilmoittamaa ajankohtaa myöhemmin.

KIRJALLISUUSVIITTEET

Mäntynen, P., Äikää, O., Kankainen, T. & Kaihola, L., 1987. Application of pulse-shape-discrimination to improve the precision of the carbon-14 gas-proportional-counting method. *Int. J. Appl. Radiat. Isot.* 38, 869-873.

Stuiver, M., Long, A. & Kra, R.S., (toim.), 1993. Calibration 1993. *Radiocarbon* 35(1), 1-244.

Stuiver, M. & Pearson, G.W., 1993. High-Precision Bidecadal Calibration of the Radiocarbon Time Scale, AD 1950-500 BC and 2500-6000 BC. *Radiocarbon* 35(1), 35-65.

Stuiver, M. & Reimer, P.J., 1993. Extended ^{14}C Data Base and Revised CALIB 3.0 ^{14}C Age Calibration Program. *Radiocarbon* 35(1), 215-230.

Äikää, O., Mäntynen, P. & Kankainen, T., 1992. High-performance ^{14}C gas-proportional counting system applying pulse-shape discrimination. *Radiocarbon* 34(3), 414-419.

Espoo 16.4.1996

Tuovi Kankainen

Liitteet: Kalibrointitulokset (Stuiver & Reimer, 1993)
Ko. osa kalibrointikäyrästä

UNIVERSITY OF WASHINGTON
QUATERNARY ISOTOPE LAB
RADIOCARBON CALIBRATION PROGRAM REV 3.0.3c
Stuiver, M. and Reimer, P.J., 1993, Radiocarbon, 35, p. 215-230.

Su-2701

Mikkelin mlk., Sairila, Alaranta, hiiltä

Radiocarbon Age BP 820 ± 80

Calibrated age(s) cal AD 1234

Reference(s)

(Stuiver and Pearson, 1993)

40 year moving average

cal AD/BC age ranges obtained from intercepts (Method A):

one Sigma** cal AD 1169 - 1279

two Sigma** cal AD 1029 - 1301

Summary of above:

minimum of cal age ranges (cal ages) maximum of cal age ranges:

1 \bar{O} cal AD 1169 (1234) 1279

2 \bar{O} cal AD 1029 (1234) 1301

cal AD/BC age ranges (cal ages as above)

from probability distribution (Method B):

% area enclosed	cal AD age ranges	relative area under probability distribution
68.3 (1 \bar{O})	cal AD 1059 - 1070	.04
	1153 - 1284	.96
95.4 (2 \bar{O})	cal AD 1030 - 1300	1.00

References for datasets used:

Stuiver, M and Pearson, GW, 1993, Radiocarbon, 35, 1-23.

Comments:

** 1 sigma = square root of (sample std. dev.²+ curve std. dev.²)

2 sigma = 2 x square root of (sample std. dev.²+ curve std. dev.²)

NOTE: Cal ages and ranges are rounded to the nearest year which may be too precise in many instances. Users are advised to round results to the nearest 10 yr for samples with standard deviation in the radiocarbon age greater than 50 yr.

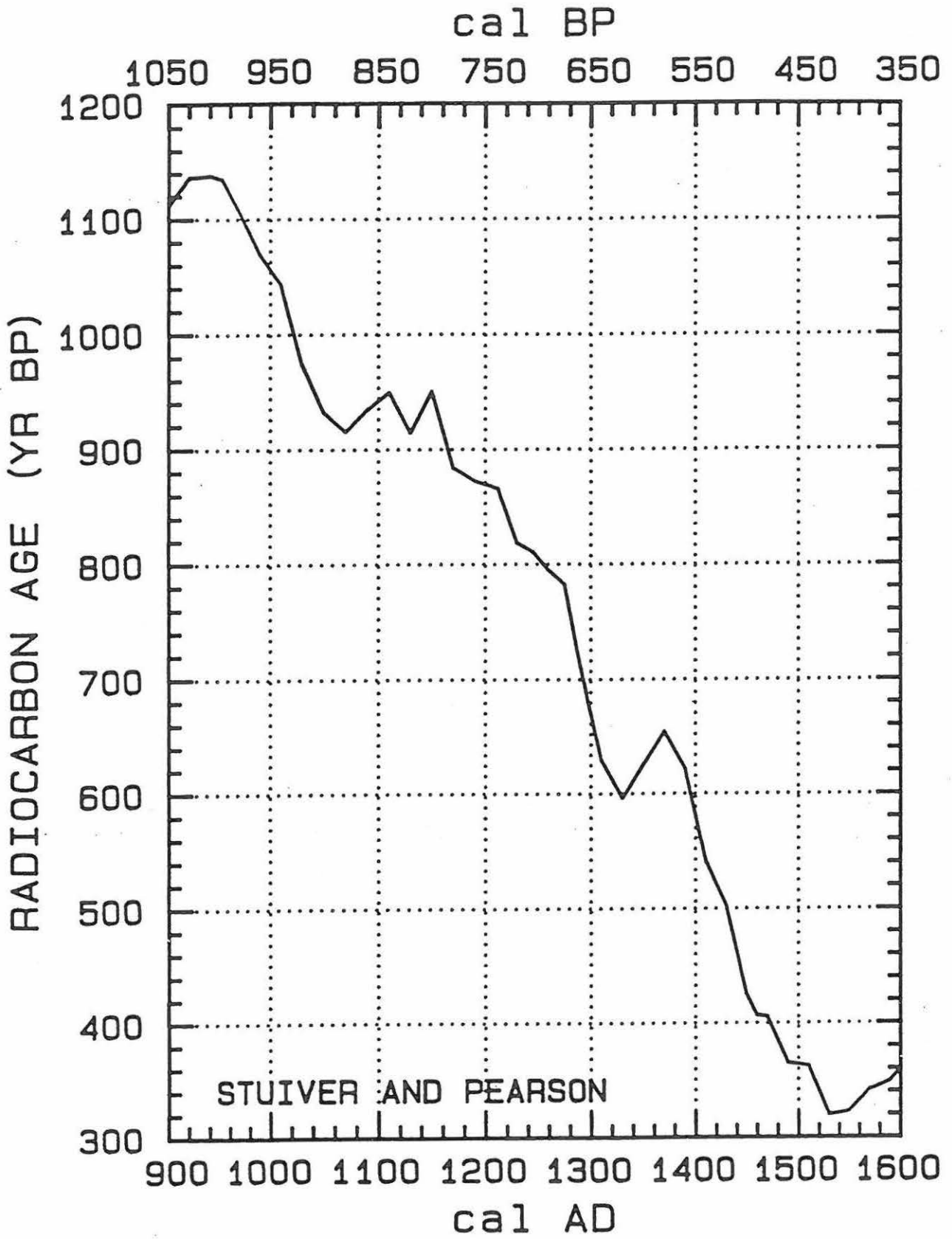

Fig. 1B

1995

KM 28820 Mikkelin mlk Sairila Alaranta

KM 28820

Rautakautisia kalmistolöytöjä, jotka FK Leena Lehtinen kaivautti **Mikkelin mlk Sairilan kylän Alarannasta** 6.-27.6.1995. Ks. Leena Lehtisen kaivauskertomus arkeologian osaston topografisessa arkistossa. Diar. 18.7.1995
Luetteloinut Leena Lehtinen harrastaja-arkeologien avustamana

KAIVAUSALUEEN ULKOPUOLELTA LÖYDETYT ESINEET:

- 1 HOPEARIIPUS, 1 kpl
Palanen hopeista riipusta tyyppiä "Die Eisenzeit Finnlands" Abb. 1130. Näkyvissä pakotuskoristelua, jossa neliö ja sen nurkista lähtevät kiemurat. Löytyivät kaivausalueen länsipuolelta noin 20 cm syvyydestä. Löytöpaikan koord. x 334.00, y 389.50. Pituus 28 mm, leveys 25 mm, paksuus 1 mm.

- 2 VEITSI TUPESSAAN, 1 kpl
Naisen pukuun kuulunut pieni rautaveitsi, jossa kiinni pronssinen tupen kärki. Veitsi ehjä, vähän ruosteessa. Tupessa pronssiho metta yksi murtuma niitin kohdalla. Tupen reunoja kiertää viivakoristelu. Löytyi kaivausalueen länsipuolelta noin 20 cm syvyydestä. Löytöpaikan koord. x 335.79, y 388.96. Pituus yhdessä 96 mm, leveys max 21 mm, paksuus 9 mm.

- 3 PRONSSINEN KETJUNKANNATIN JA OSA KETJUA, 2 kpl.
Ehjä spiraalinmuotoinen ketjunktannatin, jonka vasemmassa yläreiässä rikkonainen rautarengas, jossa löydettyäessä oli kiinni pronssinen ketjun osa. Ketjun toisessa lenkissä kiinni pronssinen rengas. Ketjun osan varressa poikittaista viivakoristelua. Ketjunktannattimen isommassa reiässä kulumajälkiä. Löytyi kaivausalueen länsipuolelta noin 20 cm syvyydestä. Löytöpaikan koord. x 334.20, y 389.68.
Mitat:
Ketjun osa: pit 49 mm, paks. 4 mm.
Rengas: halk. max 16 mm.
Ketjunktannatin: pit. 38 mm, lev. 41 mm, paks. 3 mm.
Rautarenkaan halk. 18 mm.

- 4 PELLIN PALANEN, 1 kpl
Rautainen pellin pala, jossa kaksi halk. 3 mm kokoista reikää ja reunassa jälkiä samanlaisista reijistä. Toinen reuna murtunut, toinen muodoltaan ylöspäin suippeneva ja siinä on jälkiä mahd. murtuneesta korvakkeesta. Toisella pinnalla 4 kpl pieniä mahd. rautaniittejä. Palanen voi olla peräisin kattilan reunasta.
Löytyi kaivausalueen länsipuolelta noin 20 cm syvyydestä.
Löytöpaikan koord. x 334.42, y 391.30.
Mitat: pituus 96 mm, lev. max 69 mm, paks. 3 mm.

KAIVAUSALUEEN LÖYDÖT
TASO 1

RUUTU 334/401

- 5 PALANUTTA LUUTA, n. 20 sirua, 5 g.
x 334.90, y 401.15

RUUTU 335/398

- 6 RAUTAHELAN PALANEN, 1 kpl.
Suorakaiteen muotoisessa palassa halk. 3 mm kokoinen reikä.
Mitat: Pit. 10 mm, lev. 20 mm, paks. 1 mm.
x 335.90, y 398.65

RUUTU 335/401

- 7 RAUTAHELAN PALA, 1 kpl
Levyn reunassa jäljellä reijän puolikas.
Mitat: Pit. 20 mm, lev. 10-15 mm.
x 335.00, y 401.18

- 8 PALANUTTA LUUTA, 4 kpl, 3 g
x 335.70, y 401.60

- 9 PALANUTTA LUUTA, 8 kpl, 3 g
x 335.05, y 401.10

RUUTU 336/401

- 10 RAUTAVEITSI, 1 kpl
Veitsi, jossa ainoastaan teräosa jäljellä.
Mitat: terän pit. 80 mm, lev. 10 mm.
Hamarapuolen paksuus 3 mm.
x 335.40, y 401.70
- 11 PALANUTTA LUUTA, 3 kpl, 1 g
x 335.99, y 401.42

TASO 2

RUUTU 334/401

- 12 NUOLENKÄRKI, 1 kpl
Rautainen nuolenkärki, jossa ei ole selvää ruotoa, vaan varsi levenee lehdeksi. Kantaosassa kiinni mahdollisesti sulanut rautamöykky. Varren pää kaksinkerroin, mahdollisesti taivutettu. Hyväkuntoinen.
Mitat: Pit. 62 mm, lehden lev. 25 mm, lehden paks. 5 mm.
x 334.96, y 401.20
- 13 VAA'AN OSA (?), 1 kpl
Pinsetin muotoinen rautaesine, jossa toisessa varressa niittejä. Toisen varren pää on lohjennut. Ruostunut.
Mitat: Pit. 110 mm, paks. 6-11 mm, lev. 6-14 mm.
x 334.91, y 401.20

RUUTU 335/400

- 14 PRONSSIHELA, 1 kpl
Pyöreä sormuksenmuotoinen hela, ei koristelua. Pinnasta irronnut pronssihometta. Löytynyt kaivausalueen keskeltä lahonneen kannon sisältä, joten ei ollut alkuperäisellä paikallaan.
Vrt. alanro :21.
Mitat: halk. 20 mm, korkeus 14 mm, seinämän paks. 1 mm.
x 335.80, y 400.00
- 15 PALANUTTA LUUTA, 2 kpl, paino alle 1 g.
x 335.15, y 400.93

RUUTU 335/401

- 16 RAUDAN PALANEN, 1 kpl
Suorakaiteen muotoinen rautapellin palanen. Toinen pääty murtunut, toisen sivun reuna teroitettu. Alapinnalla kiinni mahdollisesti sulanutta rautaa. Mahdollisesti liittyy "pinsetinmuotoiseen" rautaesineeseen :13.
Mitat: Pit. 20-25 mm, lev. 13-16 mm, paks. 2 mm.
x 335.10, y 401.23
- 17 RAUTANAULA, 1 kpl
Vääntynyt. Varren poikkileikkaus neliö. Kanta katkennut.
Mitat: Pit. 75 mm.
x 333.90, y 399.40
- 18 KVARTSI-ISKOS, 1 kpl, 1.7 g

TASO 3.

RUUTU 333/401

- 19 PUNNUS, 1 kpl, 5.6 g
Pyöreä punnus, jonka pinta pahasti lohkeillutta rautaa. Ydin valkoista kovaa materiaalia. Muoto lievästi pisaramainen, toisella puoliskolla jäljellä pienehkö rautapisara.
Mitat: halk. 11 mm.
Koord. x 333.75, y 401.54
- 20 RAUTANAULA, 1 kpl.
Vääntynyt, varsi litteä, kärki katkennut. Iso kanta.
Mitat: Kanta 15x12 mm, pit. 40 mm.
x 333.70, y 401.70

RUUTU 334/400

- 21 PRONSSIHELA, kahtena palana
Kahtia haljennut pyöreä, sormuksenmuotoinen pronssihela, jonka osat löytyivät rinnakkain. On luultavasti puukon tai miekan hela. Pinnasta irronnut pronssihometta. Vrt alanro :14.
Mitat: Halk. (litistynyt) 12 mm, lev. 13 mm.
x 334.80, 400.95

- 22 PRONSSITANKO, 1 kpl
Pronssinen neula tai ohut tanko. Varsi vähän kaareva. Pinnasta irronnut pronssihometta. Mitat: Pit. 47 mm, halk. 4 mm.
x 334.80, y 400.85
- 23 RAUTANAULA, 1 kpl.
Kanta katkennut. Varren poikkileikkaus litteä. Mitat: Pit. 34 mm.
x 334.86, y 400.80
- 24 PALANUTTA LUUTA, 5 kpl, g.

RUUTU 334/401

- 25 PRONSSITANGON PALANEN, 1 kpl
Palanen ohutta pronssitankoa tai -neulaa. Mitat: Pit. 14 mm, halk. 5 mm.
x 334.90, y 401.00
- 26 PRONSSITANGON PALANEN, 1 kpl
Palanen ohutta pr.tankoa tai -neulaa. Mitat: Pit. 13 mm, halk. 3 mm.
x 334.32, y 401.30
- 27 PIITÄ, 1 kpl, 0.6 g.
Palanen pinnaltaan valkoiseksi muuttunutta tuluspiitä. Palasessa on suorakulmainen reuna. Mitat: Pit. 15 mm, lev. 11 mm.
x 334.85, y 401.10
- 28 RAUDANPALANEN, 1 kpl
Epämääräinen raudankappale. Voi olla vääntynyttä levyä tai putken osa. Varressa ruostetta. Mitat: Pit. 18 mm, lev. 9 mm.
x 334.50, y 401.13
- 29 PRONSSIN PALANEN, 1 kpl
Mahd. sulanut pieni kannastaan katkennut pronssipisara. Mitat: halk. 7 mm, kork. 5 mm.
x 401.25, y 334.05
- 30 PALANUTTA LUUTA, 5 kpl, 1.2 g
x 334.0+-20, y 401.10+-20

- 31 PALANUTTA LUUTA, 19 kpl, 4.8 g
x 334.70, y 401.22
- 32 PALANUTTA LUUTA, 23 kpl, 21.1 g
Joukossa paloja, joiden reunoja
teroitettu. Suurimpien palojen
pituus 30 mm, leveys 15 mm.
x 334.70, y 401.28
- 33 PALANUTTA LUUTA, 3 kpl, 2.0 g
x 334.88, y 401.50
- 34 KVARTSI-ISKOKSIA, 2 kpl
Kaksi iskosta, joista pienempi
epämääräinen, isompi selvä iskos.

RUUTU 335/398

- 35 KVARTSI-ISKOS, 1 kpl
Pieni epämääräisen näköinen iskos.

RUUTU 335/400

- 36 PALANUTTA LUUTA, 0.5 g
Pieninä siruina olevaa luuta.

RUUTU 336/401

- 37 PRONSSINEN HIHNANJAKAJA, 1 kpl
Hyvin säilynyt ehjä hihnanjakaja.
Tehty kaksinkerroin taivutetusta
nuolenkärjen muotoisesta pronssi-
levystä. Tämän taitekohta muodos-
tettu renkaaksi.
Ei näy selviä kulutuksen jälkiä.
Mitat: Pit. 39 mm, lev. 14 mm.
x 336.20, y 401.74

TASO 3

RUUTU EPÄVARMA

- 38 PALANUTTA LUUTA, 17 kpl, 6.5 g
Ruudun koordinaatit epäselvät, löytö-
pussissa virheellinen merkintä: x 402.0,
y 401.12, joista x kaivausalueen
ulkopuolella.

TASO 4

- 39 PRONSSILEVYN PALANEN, 1 kpl
Kolmion muotoinen ohut pronssilevyn palanen, jonka yläpuoli kupera, alapuolessa kiinni kuonaa (?). Voi olla korun katkelma.
Mitat: Pit. max 21 mm, korkeus max 11 mm.
x 333.80, y 401.40
- 40 SULANUTTA PRONSSIA, 1 kpl
Pieni "kapselin" muotoinen pronssipala, mahd. pronssilla päällystettyä lyijyä.
Pinnasta irronnut pronssia.
Mitat: Pit. 10 mm, lev. 5 mm.
x 333.46, y 401.26
- 41 PIITÄ, 1 kpl, 0.7 g
Valkoinen pii-iskos.
x 333.04, y 401.60
- 42 PALANUTTA LUUTA, 3 kpl, 0.3 g
x 333.04, y 401.60

RUUTU 334/400

- 43 PALANEN RAUTAA, 1 kpl
Vinoneliön muotoinen rautalevyn palanen, jonka yhdessä kulmassa epämääräinen rautauloke.
Mitat: pit. max 30 mm, lev. 15 mm, paks. 2 mm.
x 334.90, y 400.70

RUUTU 334/401

- 44 PALANEN SULANUTTA PRONSSIA, 1 kpl
Epämääräinen palanen, voi olla soljen reunasta.
Mitat: Pit.max 22 mm, korkeus 14 mm, lev. 5 mm.
x 334.10, y 401.20

RUUTU 335/401

45 PALANUTTA LUUTA, 3 kpl, 1.5 g
x 335.33, y 401.50

TASO 5.

RUUTU 333/399

46 PIITÄ, 1 kpl, 4.8 g
Valkoista tuluspiitä yksi iskos.
Näkyvissä suorakulmainen reuna.
x 333.65, y 399.90

RUUTU 334/398

47 KVARTSI-ISKOS, 1 kpl, 8.2 g

RUUTU 334/401

48 PRONSSIKOUKUN KATKELMA, 1 kpl
Taivutetun pronssineulan katkelma.
Pronssihometta irronnut taivutetusta
päästä.
Mitat: Pit. 15 mm, lev. 7 mm, paks. 2 mm.
x 334.80, y 401.86

RUUTU 335/400

49 PIITÄ, 1 kpl, 4.0 g
Palanen piitä, joka on löytynyt kaivausalueen
pohjasta.
x 335.10, y 400.45, z 159.

RUUTU 335/401

50 KAARNAA TAI KUONAA (?), 1 kpl, 0.7 g
Pieni palanen kevyttä mahd. orgaanista ainetta tai
kuonaa.
x 335.21, y 401.30, z 159.

MAANÄYTTEIDEN JOUKOSTA LÖYDETYT ESINEET:

51 PALANUTTA LUUTA 4.14 g
Joukossa pieniksi murusiksi murskautunutta luuta.
x 334.02, y 401.55, z 150

52 KUONAA JA PRONSSIKORUN KATKELMA, 3 kpl.
Kuonaa 31.91 g, pronssia 1.43 g

Painava palanen kuonaa, jossa ei ole ruostetta ja toinen pienempi palanen. Isomman kuonapalan keskellä palan poikki kulkeva painauma. Kuonan mukana on myös hiiltä. Aine ei ole rautaa vaan mahdollisesti lyijyä. Kuonan lisäksi löytyi pronssiesineen palanen, jossa kiinni sulanutta pronssia. Tässä esineessä on lyhyiden varsien päässä pienet pisaramaiset, pyöreät pronssipallot.

Koord. x 334.10, y 401.05, z 151.